

**Regulamin konkursu na
makro-innowacje:
ŚCIEŻKA A – AKCELERATOR**

w temacie:

***Obligacje społeczne jako narzędzie zwiększenia
efektywności świadczenia usług społecznych w
obszarach wsparcia EFS***

Oś IV Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

„Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”

Konkurs nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-007/16

Wersja dokumentu – ~~28 lipca~~ **19 września** 2016

Spis treści

Wykaz skrótów	4
I. WPROWADZENIE	6
1 Informacje ogólne	6
2 Podstawy prawne	6
3 Podstawowe informacje o konkursie	6
3.2 O obligacjach społecznych	7
3.2.1 Uzasadnienie wyboru tematu konkursu	7
3.2.2 Główne założenia mechanizmu obligacji społecznych	13
3.2.2.1 Uczestnicy obligacji społecznych	14
3.2.2.2 Modele obligacji społecznych	16
3.2.2.3 Mierniki efektów/wyników	19
3.2.2.4 Schematy płatności	19
3.2.2.5 Ewaluacja	21
3.2.2.6 Potencjalne ryzyka i korzyści obligacji społecznych	21
3.2.2.7 Źródła informacji o obligacjach społecznych	23
3.3 Umieszczenie konkursu w PO WER i jego specyfika	23
II. ZASADY KONKURSU	26
4 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie	26
4.1 Partnerstwo – wymogi formalne	27
5 Struktura projektu	29
5.1 Ramy czasowe projektu	29
5.2 Obowiązkowe etapy realizacji projektu	30
5.3 Wymagania jakościowe odnośnie projektu	31
6 Podstawowe zasady udzielania dofinansowania	34
7 Wymagania dotyczące przygotowania wniosku i procedury związane z jego złożeniem	35
7.1 Formularz wniosku o dofinansowanie i dodatkowe dokumenty	35
7.2 Termin i forma złożenia wniosku o dofinansowanie	35
7.3 Procedura uzupełniania lub poprawiania złożonego wniosku o dofinansowanie	37
8 Procedura oceny i wyboru projektów do dofinansowania	39
8.1 Informacje ogólne	39
8.2 Ocena formalna	40
8.2.1 Kryteria oceny formalnej	42
8.3 Ocena merytoryczna	44

8.3.1	Kryteria oceny merytorycznej	45
8.3.2	Negocjacje.....	49
8.3.3	Ustalanie wyników oceny merytorycznej	49
8.4	Ocena strategiczna i rozstrzygnięcie konkursu	52
8.5	Procedura odwoławcza.....	54
9	Warunki przekazania dofinansowania	57
9.1	Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	58
9.2	Płatności.....	58
9.3	Rozliczanie wydatków.....	58
9.4	Prawa autorskie.....	58
III.	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	59
IV.	WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	59

WYKAZ SKRÓTÓW

EFS	Europejski Fundusz Społeczny
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
IZ	Instytucja Zarządzająca
KE	Komisja Europejska
KM	Komitet Monitorujący
KOP	Komisja Oceny Projektów
MR	Ministerstwo Rozwoju
OECD	(ang. Organisation for Economic Co-operation and Development) Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
PO KL	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
RPO	Regionalny Program Operacyjny
SIB	(ang. Social Impact Bonds) Obligacje społeczne / Obligacje wpływu społecznego
SL 2014	Aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej
SOWA	System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	Unia Europejska

Słownik pojęć

Ekspert – osoba, o której mowa w art. 49 ustawy wdrożeniowej;

Komisja Oceny Projektów (KOP) – ciało odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury oceny projektów przedstawionych we wnioskach o dofinansowanie i wskazanie tych, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu. IOK ustala skład KOP i reguluje zasady jej pracy;

Obligacje społeczne (SIB) – inaczej obligacje wpływu społecznego, nowy mechanizm finansowania usług społecznych uwzględniający dodatkowy zysk/bonus dla inwestora - podmiotu zapewniającego finansowanie danej usługi, jeżeli w wyniku jej realizacji zostaną osiągnięte zakładane wcześniej pozytywne skutki społeczne;

Partner w projekcie – podmiot w rozumieniu art. 33 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe (warunki uczestnictwa partnera w projekcie określa IZ PO);

Podmiot publiczny – podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.);

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 115 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego – www.funduszeuropejskie.gov.pl;

Rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320);

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 z późn. zm.);

Wniosek – wniosek o dofinansowanie projektu;

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności – Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020.

Uwaga techniczna: regulamin zawiera hiperlinki, czyli bezpośrednie odnośniki do dokumentów zewnętrznych oraz określonych części niniejszego regulaminu, co ułatwi poruszanie się po jego elektronicznej formie. Hiperlinki zaznaczone zostały niebieską czcionką. Aby skorzystać z hiperlinka, należy kliknąć lewym klawiszem myszy na wyróżnione na niebiesko odnośniki, trzymając klawisz Ctrl.

I. WPROWADZENIE

1 Informacje ogólne

Celem niniejszego regulaminu jest dostarczenie wnioskodawcom informacji niezbędnych do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie jego przedłożenia do oceny w ramach konkursu nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-007/16. Ministerstwo Rozwoju (dalej MR) będzie prowadziło nabór wniosków w okresie **od 20 września do 31 października 2016 r.** Ponadto, regulamin opisuje zasady i procedury oceny wniosków, które zostaną zgłoszone do konkursu, oraz przedstawia warunki przekazania dofinansowania na realizację projektów.

MR zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w niniejszym regulaminie, z zastrzeżeniem zmian skutkujących nierównym traktowaniem wnioskodawców, chyba że konieczność ich wprowadzenia wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W związku z tym zaleca się, aby osoby zainteresowane ubieganiem się o dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu, na bieżąco śledziły informacje zamieszczane na stronach internetowych <http://power.gov.pl> oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl.

2 Podstawy prawne

Konkurs jest organizowany w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (rozporządzenie ogólne);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006;
3. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (ustawa wdrożeniowa);
4. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020, przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 17 grudnia 2014 r.;
5. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020;
6. Regulamin konkursu na makro-innowacje w ramach IV Osi Priorytetowej PO WER Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa.

3 Podstawowe informacje o konkursie

3.1 Cel konkursu

Celem konkursu jest stworzenie nowego mechanizmu finansowania usług społecznych w Polsce z wykorzystaniem obligacji społecznych poprzez: **1) opracowanie koncepcji akceleratora obligacji społecznych i jej przetestowanie oraz 2) zbudowanie potencjału do ich realizacji.**

Konkurs w temacie obligacji społecznych został ogłoszony w podziale na 2 ścieżki:

1. **Ścieżka A (pośrednia), której dotyczy niniejszy konkurs**, polegająca na dofinansowaniu organizacji, które będą pełniły rolę akceleratora obligacji społecznych, a ich zasadniczym zadaniem będzie zbudowanie ekosystemu do ich realizacji w danym obszarze oraz wsparcie wdrażania obligacji społecznych w podmiotach, które mają ograniczony potencjał w tym zakresie.
2. Ścieżka B (bezpośrednia) polegająca na dofinansowaniu organizacji, które mają gotowy pomysł, jak wykorzystać obligacje społeczne w polskiej rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

Decyzja o wyodrębnieniu dwóch ww. ścieżek i ich jednoczesnej realizacji wynika z kilku przesłanek. Analizując to, w jakiej formule moglibyśmy w Polsce wykorzystać instrument obligacji społecznych, brano pod uwagę, że jest to nowy temat, w przypadku którego istnieją w Polsce dosyć ograniczone doświadczenia. W konsekwencji uznano, że konieczne jest wprowadzenie tematu obligacji społecznych do debaty publicznej oraz stworzenie szerszej koalicji na rzecz ich realizacji i to w różnych obszarach (edukacji, zdrowia, integracji społecznej, rynku pracy itp.). Stąd ogłoszenie niniejszego konkursu.

Jednocześnie analiza sytuacji wskazywała, że część organizacji posiada już na tyle duży potencjał i doświadczenie w dziedzinach związanych z analizą lub rozwiązywaniem problemów społecznych, świadczeniem usług społecznych lub ich finansowaniem, że jest gotowa do podjęcia bezpośrednich działań. Aby więc pozwolić działać tym gotowym organizacjom o dużym potencjale, stworzono dla nich odrębną ścieżkę B, która ma pozwolić na wypracowanie polskiej dobrej praktyki.

WAŻNE!

Założeniem konkursu jest nawiązanie współpracy przez wnioskodawców wyłonionych w ramach ścieżki A i ścieżki B.

3.2 O obligacjach społecznych

3.2.1 Uzasadnienie wyboru tematu konkursu¹

Zarządzanie przez rezultaty staje się obecnie jednym ze standardów zarządzania w sektorze publicznym wielu państw europejskich i pozaeuropejskich i jest upowszechniane w kolejnych krajach. Takie podejście do realizacji zadań publicznych zakłada m.in. prowadzenie analizy, czy osiągnięte efekty działań instytucji są adekwatne do wydatkowanych na ten cel środków finansowych. Planując wykonanie określonego zadania publicznego, administracja musi więc nie tylko określić, jakie cele zostaną poprzez te zadania zrealizowane, ale również wypracować bądź zaadaptować istniejące sposoby pomiaru wyznaczonych celów, a niekiedy przeprowadzić ewaluację całości interwencji.

¹ Na podstawie: K. Marchewka-Bartkowiak, M. Wiśniewski, *Obligacje społeczne – nowy instrument finansowania zadań społecznych*, Studia BAS Nr 4(44) 2015, s. 205–222,

([http://orka.sejm.gov.pl/wydbas.nsf/0/321E3C5F899B355FC1257F400042835B/\\$File/Strony%20odStudia_BAS_44-9.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/wydbas.nsf/0/321E3C5F899B355FC1257F400042835B/$File/Strony%20odStudia_BAS_44-9.pdf)),

A. Noya, S.Galitopoulou (OECD), *Understanding social impact bonds*, CFE/LEED(2015)10/REV1, <http://www.oecd.org/cfe/leed/UnderstandingSIBsLux-WorkingPaper.pdf>,

A. Noya, S.Galitopoulou (OECD), *Social impact bonds: state of play & lessons learnt*, CFE/LEED(2015)11 <http://www.oecd.org/cfe/leed/SIBs-State-Play-Lessons-Final.pdf>

Ponadto istniejący nacisk na zwiększenie efektywności finansowania zadań publicznych prowadzi do poszukiwania nowatorskich form finansowania na bazie doświadczeń sektora prywatnego, np. wykorzystania **koncepcji „płatności za efekty”**. Koncepcja „płatności za efekty” polega na założeniu, że wykonawca zadania otrzyma wynagrodzenie za swoją pracę jedynie w przypadku, gdy osiągnie uzgodniony z zamawiającym rezultat. Wykonawca jest więc finansowo motywowany do stosowania innowacyjnych rozwiązań, które zwiększą skuteczność wykonywanej usługi. Co istotne, z reguły ma również możliwość decydowania o sposobie wykonania zadania.

Zastosowanie **mechanizmu obligacji społecznych** - pewnego wariantu koncepcji „płatności za efekty”, który ma na celu osiągnięcie pozytywnych skutków społecznych oraz finansowych (niższy koszt realizacji usługi lub osiągnięcie lepszych wyników przy tych samych nakładach), może stanowić pewną alternatywę dla tradycyjnego modelu finansowania zadań społecznych z budżetu na zasadzie redystrybucji dochodów.

Zadania społeczne należące do specyficznej kategorii zadań publicznych **mają przynieść wymierne efekty w postaci rozwiązania lub złagodzenia problemów społecznych** w takich dziedzinach jak: edukacja, zatrudnienie, pomoc społeczna i integracja społeczna, zdrowie oraz funkcjonowanie rodziny. Wdrożenie nowego instrumentu finansowania zadań społecznych, jakim są obligacje społeczne przyczyni się do zwiększenia efektywności świadczenia usług społecznych w tradycyjnych obszarach wsparcia EFS oraz wzmocni zdolności analityczne instytucji publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w zakresie projektowania kompleksowych interwencji. Wdrożenie obligacji społecznych zwiększa również poziom partycypacji publicznej i zwiększa poziom spójności społecznej. Rozwiązaniem konkretnych problemów społecznych są zainteresowane nie tylko władze publiczne odpowiedzialne za prowadzenie danej polityki oraz obywatele, których problem bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, ale także przedsiębiorcy oraz inwestorzy. Część tych ostatnich coraz chętniej angażuje się w różnego rodzaju projekty społeczne i obywatelskie, realizując, poza maksymalizacją własnego zysku, cele społeczne.

Najważniejsze problemy w realizacji usług społecznych w Polsce to ograniczone finansowanie oraz przestarzałe uregulowania prawne. Takie nieodpowiednie ramy lub ich brak (np. w przypadku przedsiębiorczości społecznej) utrudniają znalezienie skutecznych rozwiązań dla wielu kwestii społecznych. Podstawowym problemem występującym w sektorze publicznym są kryteria udzielania zamówień uwzględniające przede wszystkim cenę. Prowadzi to do stałego pogarszania się poziomu świadczonych usług. Kolejnym utrudnieniem jest niski poziom współpracy pomiędzy podmiotami z różnych sektorów działających na rynku usług społecznych. Taka pogłębiona współpraca pozwalałaby na stworzenie mapy potrzeb określonych grup społecznych, z której wynikałoby, kto powinien świadczyć jakie usługi i komu. Mapowanie potrzeb mogłoby być punktem wyjścia dla decyzji instytucji publicznych odnośnie podziału środków pomiędzy dostawców poszczególnych usług. Inną z przeszkód w zapewnianiu dostępnych, wysokiej jakości usług społecznych, świadczonych po przystępnych cenach są cięcia budżetowe wynikające z nagłego pogarszania się sytuacji ekonomicznej danego kraju/regionu/miasta/gminy, niedostateczne niewykorzystanie funduszy unijnych i strukturalnych, brak zaangażowania organizacji pozarządowych w opracowywanie i monitorowanie programów publicznych, niedobory kadrowe w administracji i niekiedy niski prestiż sektora usług społecznych.

Realizacja koncepcji obligacji społecznych pozwala odpowiedzieć na niektóre z wyżej przedstawionych problemów oraz daje szereg korzyści. Najważniejsze zostały przedstawione poniżej:

- wynagradzanie tylko efektywnych projektów, co pozwala zaoszczędzić środki publiczne;

- zwiększenie jakości i skuteczności realizowanych zadań społecznych poprzez stosowanie motywacji, głównie finansowej, wobec podmiotów świadczących bezpośrednio usługi społeczne, m.in. zapewnienie odgórnego finansowania przez inwestora, które pozwala wykonawcy skupić się na jakości realizowanej usługi;
- rozłożenie ryzyka wykonania określonych zadań i osiągnięcia efektów społecznych pomiędzy podmioty zaangażowane (stronę publiczną, pośrednika, inwestora/ów i wykonawcę), na co pozwala konstrukcja umowy/umów wykorzystujących obligacje społeczne. W równym stopniu ryzykują wszystkie strony umowy: 1) instytucja publiczna (zamawiający) – nieosiągnięcie zakładanych efektów społecznych przy jednoczesnej konieczności zapewnienia dostępu do danej usługi dla obywateli, 2) pośrednik – niewypełnienie zadania oznacza stratę finansową, 3) inwestor - utrata zysku oraz w niektórych przypadkach części zainwestowanych środków w przypadku nieosiągnięcia zakładanych efektów, 4) wykonawca usługi – utrata prestiżu w środowisku;
- nacisk na racjonalność wydatkowania środków publicznych dzięki zainteresowaniu inwestorów z sektora prywatnego, którzy zasadność realizacji projektu analizują na podstawie prawdopodobieństwa uzyskania konkretnych wyników;
- możliwość pozyskania niedostępnych dotąd źródeł finansowania z sektora prywatnego;
- wprowadzenie kultury monitoringu i ewaluacji do systemu dostarczania usług społecznych (w tym mierzenie społecznego wpływu);
- możliwość wielokrotnego wykorzystania środków pozyskanych przez inwestorów, dzięki tzw. efektowi dźwigni;
- wsparcie dla sektora obywatelskiego – nowe, regularne źródło finansowania działalności statutowej organizacji pozarządowych, które są zainteresowane realizacją zadań społecznych;
- konieczność regularnych kontaktów pomiędzy instytucjami z różnych sektorów, które pełnią różne role w ramach zawieranych porozumień/umów zwiększa ich potencjał społeczny oraz przyczynia się do wymiany doświadczeń i kumulowania wiedzy eksperckiej w zakresie rozwiązywanych problemów społecznych;
- możliwość zwiększenia partycypacji społecznej (mieszkańców i organizacji obywatelskich) w wykonywaniu zadań publicznych.

Popularność mechanizmu obligacji społecznych jako atrakcyjnej propozycji dla finansowania świadczenia usług społecznych jest wynikiem kryzysu finansowego i związanego z nim poszukiwania dodatkowych źródeł kapitału i potencjalnych źródeł oszczędności. Poczynając od 2010 r. 43 instrumenty obligacji społecznych (ang. social impact bonds - SIB) są realizowane w 11 krajach, a minimum 30 dalszych SIB znajduje się w trakcie przygotowania. Poniżej przedstawiono dwa wybrane doświadczenia zagraniczne pokazujące, w jaki sposób w Portugalii i w Finlandii wdrożono pomysły na akcelerację obligacji społecznych w myśl idei niniejszego konkursu. Dodatkowo wskazano bezpośrednie zastosowanie tego mechanizmu w ramach działań wspieranych przez akcelerator.

Przykład portugalski:²

AKCELERATOR - SOCIAL INVESTMENT LAB

W 2014 roku rząd Portugalii powołał Fundusz Innowacji Społecznych, tzw. Fundusz Funduszy, finansowany ze środków europejskich w kwocie 150 mln euro. Jest on katalizatorem innowacji społecznych poprzez wykorzystanie innowacyjnych instrumentów finansowych. Jednym z filarów Funduszu innowacji społecznych jest Fundusz obligacji społecznych, który ma na celu zachęcanie lokalnych władz samorządowych do stosowania formuły płacenia za rezultaty przy rozwiązaniu kluczowych problemów społecznych. Na ten cel przeznaczono 15 mln euro.

BEZPOŚREDNIE WYKORZYSTANIE OBLIGACJI SPOŁECZNYCH W RAMACH AKCELERATORA - JUNIOR CODE ACADEMY

Był to pierwszy pilotażowy projekt w ramach Funduszu obligacji społecznych, którego realizacja rozpoczęła się w 2015 roku.

Projekt miał na celu uzyskanie poprawy kompetencji szkolnych oraz zmniejszenie poziomu absencji uczniów szkół podstawowych w Lizbonie. Działania Code Academy polegały na wykorzystaniu zajęć z programowania do zapobiegania wczesnego opuszczania szkoły podstawowej przez uczniów oraz częstego powtarzania przez nich klas. Dodatkowym efektem tych działań miało być udowodnienie pozytywnego wpływu programowania na wzrost umiejętności poznawczych, lepsze umiejętności rozwiązywania problemów oraz generalnie lepsze wyniki w nauce. Miało to dać impuls instytucjom publicznym odpowiedzialnym za edukację do dalszych zmian w programie nauczania.

Grupą docelową, do której zaadresowano realizowane przez Code Academy usługi było 65 uczniów z 3 szkół podstawowych w Lizbonie. Pilotażowy okres realizacji projektu zaplanowano na 20 miesięcy począwszy od stycznia 2015 r.

Pilotażowy projekt Junior Code Academy z Lizbony jest przykładem modelu wdrażania obligacji społecznych, w który zaangażowało się wiele różnych podmiotów oraz zastosowania formy indywidualnego kontraktu z usługodawcą.

Gmina Lizbona, instytucja publiczna odpowiedzialna za zarządzanie systemem szkolnictwa podstawowego w mieście, pełniła rolę inicjatora obligacji oraz podmiotu refinansującego zaplanowane do osiągnięcia wyniki. Organizacja Code Academy była wykonawcą usługi. Projekt zakładał również obecność inwestora, Fundacji Gulbenkiana, która zainwestowała 120 000 EUR w realizację usług świadczonych przez Code Academy oraz Social Investment Lab, które podjęło się roli pośrednika.

W modelu tym pośrednik pełnił funkcję głównego architekta całego procesu. Social Investment Lab był odpowiedzialny za analizę problemu społecznego, identyfikację możliwych do osiągnięcia efektów społecznych, sposobu pomiaru oraz oceny osiągniętych wyników. Zaprojektował on

² Więcej informacji na stronach internetowych: <http://investimentosocial.pt/?lang=en>

główne elementy pierwszej portugalskiej obligacji społecznej, w tym źródła jej finansowania, był również odpowiedzialny za pozyskiwanie kapitału od inwestora, a także pomoc wykonawcy usługi w zarządzaniu projektem oraz wsparcie operacyjne.

JUNIOR CODE ACADEMY – PODSTAWOWE INFORMACJE	
Problem społeczny	wczesne wypadanie z systemu edukacji lub powtarzanie klas, niskie kompetencje szkolne uczniów
Grupa docelowa	uczniowie 3 szkół podstawowych w Lizbonie (dzieci z 3 i 4 klasy w wieku 8-9 lat), łącznie 65 osób, 2 z 3 szkół podstawowych mieściły się w tzw. „gorszych dzielnicach”
Oferowane usługi / wykonywane zadania	zapobieganie opuszczaniu szkoły przez uczniów oraz powtarzaniu klas poprzez zajęcia z programowania
Miernik wyników	- wyniki z egzaminów z jęz. portugalskiego i matematyki - różnica w wynikach osiągniętych przez uczniów objętych programem i uczniów nieobjętych programem w dwa semestry po zakończeniu działań wspierających (waga 10%) - zwiększenie umiejętności logicznego myślenia i rozwiązywania problemów - różnica w wynikach osiągniętych przez uczniów objętych i nieobjętych programem (waga 90%)
Warunek wypłaty zysku i mechanizm płatności	- oczekiwana różnica w wynikach powyżej 10% - płatności za zmianę procentową - w skali od 1% do 10% - zysk maksymalnie 2%
Okres realizacji	20 miesięcy

Przykład fiński³:

SITRA IMPACT ACCELERATOR

Fiński Fundusz Innowacji Sitra jest organizacją działającą na rzecz szeroko rozumianych potrzeb społecznych, powołaną przez Narodowy Bank Finlandii i działającą pod nadzorem parlamentu fińskiego, jeśli chodzi o zakres merytoryczny podejmowanych działań. Jednym z obszarów działalności Sitry jest koordynacja wdrażania obligacji społecznych w Finlandii.

³ Więcej informacji na stronach internetowych: <http://www.sitra.fi/en/news/impact-investing/impact-accelerator-boosting-growth-and-social-impact-well-being-sector>

Do zadań Sitry, jako akceleratora obligacji społecznych, należy:

- wspieranie rozwoju obligacji społecznych w Finlandii,
- definiowanie problemów społecznych,
- budowa ekosystemu dla obligacji społecznych,
- poszukiwanie podmiotów, które będą w stanie odpowiadać na pojawiające się wyzwania,
- budowa świadomości inwestorów prywatnych,
- zbieranie i tworzenie bazy danych porównawczych dla poszczególnych problemów społecznych,
- rozwijanie i wyznaczanie standardów pomiaru,
- przygotowanie i uruchamianie projektów w ramach obligacji społecznych,
- organizowanie warsztatów i wydarzeń w celu wzmocnienia współpracy między potencjalnymi uczestnikami obligacji społecznych,
- koordynacja opracowania wspólnych definicji i terminologii,
- wspieranie wzrostu wykorzystania marketingu społecznego jako narzędzia do zmiany w różnych obszarach społecznych.

BEZPOŚREDNIE WYKORZYSTANIE OBLIGACJI SPOŁECZNYCH W RAMACH AKCELERATORA - EPIQUS OCCUPATIONAL WELL-BEING I

Był to pierwszy pilotażowy projekt uruchomiony w ramach akceleratora w 2015 roku.

Celem projektu był wzrost poczucia dobrostanu zawodowego w sektorze publicznym, który miał doprowadzić do spadku liczby zwolnień chorobowych przedstawianych przez pracowników sektora publicznego.

Projekt skierowany był do osób zatrudnionych w instytucjach publicznych szczebla krajowego oraz lokalnego i obejmował 1300 pracowników. Instytucją pełniącą rolę operatora było przedsiębiorstwo społeczne – Epiqus. Usługi w ramach projektu były świadczone przez konsorcjum usługodawców oferujących pakiet usług do dyspozycji pracodawców, które mogli oni zaoferować pracownikom, by obniżyć liczbę dni nieobecności w pracy z powodu choroby. Inwestorami w projekcie były: SITRA, fundacja Me-säätiö oraz osoba prywatna.

EPIQUS OCCUPATIONAL WELL-BEING I – PODSTAWOWE INFORMACJE	
Problem społeczny	duża liczba nieobecności w pracy z powodu choroby
Grupa docelowa	pracownicy instytucji publicznych
Oferowane usługi / wykonywane zadania	pakiet usług oferowanych pracownikom przez pracodawcę by obniżyć liczbę dni nieobecności w pracy z powodu choroby
Miernik wyników	- spadek liczby nieobecności w pracy z powodu choroby mierzony po roku od rozpoczęcia realizacji projektu - po pierwszym roku trwania projektu spadek liczby opuszczonych

	dni weryfikowany co pół roku
Warunek wypłaty zysku i mechanizm płatności	- jakikolwiek spadek liczby dni opuszczonych z powodu choroby w ciągu roku - płatności za zmianę w liczbie dni opuszczonych z powodu choroby – 175 euro/os/1 dzień
Okres realizacji	3 lata

Mając na uwadze doświadczenia zagraniczne przedstawione powyżej, zdecydowano o ogłoszeniu konkursu, który ma pozwolić na szersze rozpropagowanie idei obligacji społecznych w poszczególnych obszarach wsparcia i zapewnić pomoc mniejszym podmiotom o ograniczonym potencjale w tym zakresie.

3.2.2 Główne założenia mechanizmu obligacji społecznych

Mechanizm obligacji społecznych został wymyślony w roku 1988 przez ekonomistę z Nowej Zelandii Ronniego Horesha. W ostatnich kilku latach nastąpił gwałtowny wzrost zainteresowania tym instrumentem.

Obligacje społeczne to mechanizm finansowania usług społecznych oparty na formule „płatność za rezultaty”. Zakłada on, że podmiot publiczny, odpowiedzialny za rozwiązanie danych problemów społecznych, wchodzi w porozumienie, co do zasady, z 2 podmiotami. Jednym z nich jest organizacja, która specjalizuje się w świadczeniu danych usług społecznych i odnosi na tym polu sukcesy. Mogą to być przykładowo organizacje pozarządowe. Drugim kluczowym aktorem jest inwestor gotowy do tego, by sfinansować daną usługę. W mechanizmie tym często, w szczególności w państwach, w których istnieją ograniczone doświadczenia w jego stosowaniu, występuje też pośrednik, który organizuje cały proces i czuwa nad dobrą współpracą wszystkich stron. Zdarzają się przypadki, w których podmiot publiczny inicjujący cały proces jest zastępowany przez instytucję prywatną, np. fundację, która jest gotowa sfinansować rozwiązanie danego problemu społecznego z wykorzystaniem idei „płatności za rezultaty”. Porozumienie podmiotów zakłada, że jeśli założone efekty zostaną osiągnięte, podmiot inicjujący zwraca wkład finansowy inwestorom wraz z odsetkami (bonusem, zyskiem).

Przykład:

WIELKA BRYTANIA, PETERBOROUGH

Pierwszy pilotażowy program z wykorzystaniem obligacji społecznych został wprowadzony przez Wielką Brytanię w 2010 roku. Brytyjskie Ministerstwo Sprawiedliwości, we współpracy z organizacją Social Finance UK, rozpoczęło realizację projektu mającego na celu poprawę wyników resocjalizacji i ograniczenie poziomu recydywy wśród młodocianych przestępców z więzienia w Peterborough. Wsparciem w ramach projektu objęci byli mężczyźni, którzy odbyli karę więzienia poniżej 12 miesięcy. W ramach projektu byli więźniowie po odbyciu kary otrzymali szerokie wsparcie, które obejmowało m.in. pomoc w poszukiwaniu zakwaterowania, wsparcie psychologiczne, wsparcie w leczeniu uzależnień, pomoc w znalezieniu pracy, pomoc w wychowywaniu dzieci itp. W przypadku pierwszej grupy byłych więźniów (w ramach pilotażu), biorących udział w projekcie, przy założeniu osiągnięcia efektu na poziomie 10% udało się osiągnąć spadek poziomu recydywy o 8,39%.

Pomimo, że realizacja tego pilotażowego projektu nie zakończyła się pełnym sukcesem w kontekście osiągnięcia zaplanowanych efektów, to posłużyła jako punkt odniesienia do formułowania zasad wyznaczania celów dla działań realizowanych w formule obligacji społecznych.

Więcej informacji: https://data.gov.uk/sib_knowledge_box/ministry-justice-offenders-released-peterborough-prison

Poniżej prezentujemy informacje dotyczące szczegółów realizacji obligacji społecznych wynikające z doświadczeń zagranicznych, zebranych głównie przez OECD w materiałach, które przedstawiamy w załączniku 15 do regulaminu. **Powinny one stanowić punkt odniesienia dla wnioskodawców w niniejszym konkursie do opracowania polskich założeń wdrażania obligacji społecznych.**

3.2.2.1 Uczestnicy obligacji społecznych

Obligacje społeczne to złożone narzędzie rozwiązywania problemów społecznych, w realizację którego zaangażowanych jest wiele podmiotów, a każdy z nich ma określoną rolę. Analizując zagraniczne przypadki, wśród uczestników można wyodrębnić następujące podmioty:

1. Zarządca obligacji społecznej (instytucja publiczna lub podmiot prywatny):

- Może być inicjatorem procesu przygotowania i realizacji obligacji społecznej;
- Może być to 1 instytucja lub więcej, w zależności od specyfiki problemu społecznego, który ma zostać rozwiązany, w niektórych przypadkach problem może wymagać współpracy kilku instytucji;
- Określa efekty, jakie mają zostać osiągnięte w wyniku realizacji obligacji społecznych;
- Określa cennik za dostarczenie rozwiązania problemu społecznego;
- Ustala schemat płatności;
- Określa maksymalną kwotę, jaka zostanie wypłacona inwestorom w ramach obligacji społecznej oraz maksymalny pułap zysku dla inwestorów;
- Wyznacza czas, w jakim zakładane wyniki mają zostać osiągnięte;
- Wypłaca inwestorom zysk z inwestycji pod warunkiem osiągnięcia zakładanych efektów;
- Określa warunki dla usługodawcy i dokonuje jego wyboru;

2. Inwestor/inwestorzy:

- Dostarcza środki finansowe na realizację usługi społecznej;
- Uczestniczy w działaniach przygotowawczych do realizacji obligacji społecznej;

3. Dostawca/dostawcy usługi (np. organizacja pozarządowa, podmiot prywatny):

- Może być inicjatorem procesu przygotowania i realizacji obligacji społecznej;
- Może być odpowiedzialny za zebranie funduszy od inwestorów;
- Realizuje/dostarcza rozwiązanie problemu społecznego – w odpowiedzi na ogłoszenie instytucji publicznej składa propozycję kompleksowego rozwiązania problemu społecznego z określeniem kosztów realizacji; jego wybór warunkuje powodzenie obligacji społecznej;
- Jest odpowiedzialny za osiągnięcie zakładanych wyników w określonym czasie;

- Może być to organizacja pozarządowa lub podmiot prywatny, który posiada rzeczywiste doświadczenie w realizacji działań na rzecz określonej grupy docelowej, w określonym obszarze, w danym zakresie;
- Proponuje sposób, w jaki planuje osiągnąć efekty, ma jednak możliwość wprowadzania modyfikacji proponowanej usługi (w razie konieczności) w trakcie jej realizacji, w celu osiągnięcia zakładanych efektów;
- Raportuje o postępach w realizacji usługi;

4. Pośrednik (tzw. operator):

- Może to być spółka celowa powołana na rzecz przygotowania i realizacji obligacji społecznej lub podmiot zewnętrzny;
- Może być odpowiedzialny za zebranie funduszy od inwestorów;
- Koordynuje proces negocjacji i podpisania umowy przez wszystkie zainteresowane strony, a także jej realizacji;
- Zapewnia organizację wsparcia uczestników obligacji społecznej, np. prawnego;

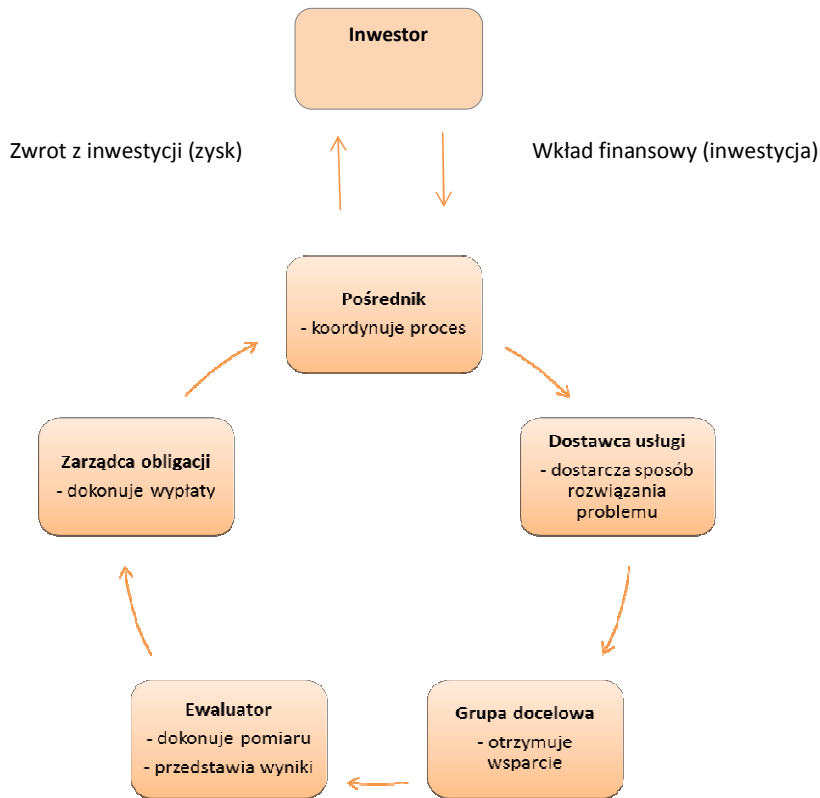
5. Ewaluator zewnętrzny (niezależny):

- Dokonuje analizy postępów realizacji usługi społecznej oraz osiągniętych efektów;
- Przedstawia wyniki ewaluacji zarządcy, który na tej podstawie dokonuje wypłaty inwestorom.

6. Grupa docelowa (odbiorcy usługi społecznej):

- W celu właściwego doboru grupy docelowej należy określić kryteria, ściśle definiując grupę odbiorców obligacji społecznej;
- Dobór grupy docelowej powinien zostać dokonany po uprzedniej dogłębnej analizie potrzeb danej grupy oraz dotychczas oferowanego wsparcia.

Relacje pomiędzy ww. podmiotami obligacji społecznych ilustruje poniższy diagram:

Powyższa propozycja zadań i ról, jakie pełnią poszczególni uczestnicy obligacji społecznych, nie jest obligatoryjna, wiele z tych zadań podlega negocjacom pomiędzy uczestnikami, tj. np. ustalenie schematu płatności czy wycena poszczególnych efektów lub czas realizacji zadania. Wykonawca usługi może uznać na przykład, że termin zakładany na realizację usługi jest niewystarczający.

3.2.2.2 Modele obligacji społecznych

Realizacja obligacji społecznych możliwa jest poprzez różne modele. W dotychczasowej praktyce dominują następujące: fundusz obligacji społecznych (model ten funkcjonuje głównie w Wielkiej Brytanii) oraz indywidualne obligacje społeczne. Ich główne cechy oraz przykłady zastosowania przedstawiono poniżej.

a) Fundusz obligacji społecznych

Fundusz obligacji społecznych umożliwia realizację wielu/kilku obligacji społecznych dotyczących różnych problemów w obrębie danego obszaru, np. edukacji, zdrowia, itp. Możliwa jest również realizacja obligacji społecznych dotyczących tego samego problemu (np. obniżenia poziomu przestępczości) realizowanych na różnych obszarach terytorialnych. Model taki funkcjonuje głównie w Wielkiej Brytanii, gdzie zostało powołanych kilka funduszy obligacji społecznych.

W tym przypadku zarządca (instytucja publiczna lub inna organizacja) ustala cennik płatności za efekty. Podane w cenniku wartości są oparte na dokładnych badaniach, uwzględniających możliwe oszczędności wydatków publicznych na usługi społeczne lub zmniejszenie kosztów programów pomocowych. W tym modelu partnerstwa często są nawiązywane przez usługodawców, inwestorów i pośredników, którzy razem składają ofertę z propozycją tańszego wykonania / dostarczenia usługi społecznej w stosunku do stawek określonych w cenniku. Zamówienia są udzielane wybranym oferentom, na podstawie określonych kryteriów, wśród których jest kwota wskazana w ofercie, za jaką zostanie wykonana usługa.

Przykłady z Wielkiej Brytanii:

Innovation Fund powołany przez Departament Pracy i Emerytur

Pilotażowa inicjatywa ukierunkowana na wspieranie wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem młodzieży w wieku 14 lat i powyżej. Działania finansowane przez Fundusz skierowane są na przywrócenie młodych ludzi do systemu edukacji czy szkolenia oraz ich zatrudnienie. W ramach funduszu opracowano szereg mierników determinujących zdobycie i utrzymania zatrudnienia przez osoby młode oraz określono maksymalne kwoty, jakie zostaną wypłacone za osiągnięcie poszczególnych wyników. Oferenci (usługodawcy i inwestorzy) wybierają dowolną liczbę mierników odpowiadających wybranej przez nich grupie docelowej i działaniom podjętym na ich rzecz oraz proponują kwotę za osiągnięcie jednego miernika, w ramach której są w stanie świadczyć usługi. Kwota musi mieścić się w maksymalnej wartości ustalonej przez Fundusz. Najbardziej korzystne i racjonalne oferty są wybierane do realizacji.

Więcej informacji: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/212328/hmg_g8_factsheet.pdf

Fair Chance Fund powołany przez Departament społeczności i samorządów lokalnych

W 2014 r. rząd Wielkiej Brytanii ogłosił, że utworzy Fundusz opiekujący na kwotę 15 mln funtów w celu minimalizowania problemu bezdomności młodzieży w Wielkiej Brytanii. Fundusz finansowany jest ze środków Departamentu społeczności i samorządów lokalnych - 10 mln funtów oraz środków rządu (Cabinet Office) - 5 mln funtów. Został on zaprojektowany, aby pomóc najbardziej narażonym na bezdomność młodym ludziom w społeczeństwie poprzez wspieranie ich w znalezieniu zakwaterowania, powrocie do kształcenia lub trwałego zatrudnienia.

Więcej informacji: <https://www.gov.uk/government/publications/fair-chance-fund-full-bid-specification-and-application>

Youth Engagement Fund

Fundusz opieka na 16 mln funtów. Podmiotami inicjującymi i finansującymi są instytucje zaangażowane również w ww. Fair Chance Fund. Fundusz jest adresowany do młodych ludzi w wieku od 14 do 17 lat pozostających w niekorzystnej sytuacji. Celem inicjatyw podejmowanych w jego ramach jest pomoc w poprawie zdolności do zatrudnienia, zmniejszenie długoterminowej zależności od zasiłków i ograniczenie prawdopodobieństwa popełnienia wykroczenia/przestępstwa.

Więcej informacji: <https://www.gov.uk/government/publications/youth-engagement-fund-prospectus>

b) Indywidualne obligacje społeczne

W modelu tym nacisk jest położony na rozwiązanie pojedynczego problemu z wykorzystaniem mechanizmu obligacji. W zależności od liczby zaangażowanych podmiotów i podziału zadań między nimi wyróżnia się trzy zasadnicze sposoby realizacji przedstawione poniżej. Nazewnictwo poszczególnych modeli odnosi się do sposobu zawierania umowy pomiędzy uczestnikami obligacji społecznych.

- **Bezpośredni:**

- Umowa podpisywana jest pomiędzy zarządcą i usługodawcą;
- Usługodawca jest odpowiedzialny za realizację usługi i zarządzanie przedsięwzięciem;
- Pośrednik odpowiada za zebranie kapitału od inwestorów, strukturyzację umowy, zapewnienie realizacji umowy;

- **Pośredni:**

- Umowa podpisywana jest pomiędzy zarządcą i inwestorem lub spółką celową powołaną przez inwestora lub pośrednikiem;
- Pośrednik wyłania dostawcę usługi i podpisuje z nim umowę, wspiera proces zarządzania i dopracowuje model finansowania;

- **Zarządzany:**

- Umowa podpisywana jest pomiędzy zarządcą i pośrednikiem lub spółką celową powołaną przez pośrednika, który odpowiedzialny jest za zarządzanie całym procesem realizacji obligacji społecznej.

Nie wszystkie typy wdrażania obligacji społecznych mieszczą się ściśle w tych trzech kategoriach, niekiedy różnice pomiędzy nimi są mało widoczne. Przykładowo typ zarządzany jest bardzo podobny do typu pośredniego, biorąc pod uwagę zadania pośrednika. Niemniej występuje tu pewna odmienność pomiędzy tymi dwoma schematami, ponieważ w schemacie zarządzanym pośrednicy sami nie inwestują w obligacje społeczne.

Przykład:

Saskatoon, Kanada

Centrum Młodzieży *EGADZ Saskatoon* utworzyło dom komunalny o nazwie *Sweet Dreams* dla samotnych matek i ich dzieci, w przypadku których istnieje zagrożenie oddania dzieci do pieczy zastępczej z powodu trudnej sytuacji życiowej. W projekcie założono, że rodziny będą mieszkały w tym domu przez okres od sześciu miesięcy do maksymalnie dwóch lat. Podczas tego pobytu samotne matki otrzymują wsparcie, dzięki któremu mogą ukończyć edukację, znaleźć zatrudnienie oraz wzmocnić kompetencje rodzicielskie. Jednocześnie zapewniona zostaje opieka nad ich dziećmi, by mogły one skupić się na realizacji programu wsparcia. Celem projektu jest usamodzielnienie się samotnych matek i utrzymanie razem ich rodzin. Przedsięwzięcie o wartości 1 mln dolarów finansowane jest przez 2 inwestorów: *Conexus Credit Union* i lokalnej firmy deweloperskiej *Wally and Colleen Mah*. Umowa została podpisana na okres 5 lat. Jeśli w tym czasie efekt zostanie osiągnięty (dzieci nie trafią do pieczy zastępczej), rząd prowincji Saskatchewan zwróci inwestorom wkład z zyskiem na poziomie 5%.

Więcej informacji: <https://www.saskatchewan.ca/government/news-and-media/2014/may/12/social-impact-bond>

3.2.2.3 Mierniki efektów/wyników

Określenie prawidłowych mierników efektów stanowi jedno z największych wyzwań realizacji obligacji społecznych. Ich odpowiednie wyselekcjonowanie gwarantuje bowiem prawidłowy dobór działań w projekcie mających na celu osiągnięcie zakładanych efektów. Prawidłowo dobrane mierniki powinny być:

- jasno zdefiniowane;
- szczegółowe, by zapewnić, że mierzone są właściwe kwestie;
- mierzalne;
- obiektywne;
- stałe, by zapewnić, że wraz z upływem czasu służą do pomiaru tych samych kwestii;
- powinny stanowić zachętę do osiągnięcia efektów;
- ukierunkowane na rozwiązanie przyczyn problemów społecznych;
- uwzględniać specyfikę zakładanych efektów.

Przykład:

Wielka Brytania, Londyn

Celem projektu było ograniczenie zjawiska bezdomności na ulicach Londynu. Mierniki, które zostały wybrane do pomiaru zakładanego efektu to m.in.:

- zakwaterowanie osoby bezdomnej utrzymane przez 12 lub 18 miesięcy;
- powrót na łono rodzinne utrzymany przez min. 6 miesięcy;
- podjęcie stałego zatrudnienia;
- spadek liczby nagłych interwencji medycznych.⁴

3.2.2.4 Schematy płatności

Mechanizm płatności wskazuje, w jaki sposób, w aspekcie finansowym, będzie mierzony sukces obligacji społecznej, ustala wykaz stawek dla każdego osiągniętego wyniku oraz wskazuje, na jakich warunkach będą dokonywane płatności inwestorom. Możliwe są różne rozwiązania w tym zakresie:

a) **Płatność za osiągnięcie pojedynczego wyniku/efektu**

Płatności dokonywane są w oparciu o wykaz stawek za poszczególne efekty (np. koszt 1 dnia pobytu dziecka w domu dziecka). Osiągnięcie konkretnego wyniku mierzone jest dla 1 uczestnika (np. poprawa frekwencji w szkole przez ucznia). Płatność jest dokonywana za osiągnięcie określonego efektu w danym okresie, np. miesiąc/kwartał/rok.

Przykład:

Wielka Brytania, Innovation Fund

Projekt skierowany do wykluczonej młodzieży w wieku 14-19 lat, ukierunkowany na indywidualne wsparcie osób młodych w celu poprawy wyników w szkole, wzrostu indywidualnych kompetencji, zdolności do podjęcia pracy. Wykaz stawek obejmował m.in. następujące efekty:

⁴ http://www.mungos.org/street_impact.

- poprawa zachowania (800 funtów/osobę)
- poprawa frekwencji (1 200 funtów/osobę)
- ukończenie szkoły na poziomie gimnazjum z określonym wynikiem (700 funtów/osobę)
- zdana matura na określonym poziomie (2 200 funtów/osobę)
- podjęcie pierwszej pracy (2 600 funtów/osobę).

Realizator obligacji wybierał efekty, jakie planuje osiągnąć dla poszczególnych uczestników.

Płatność dokonywana była miesięcznie za osiągnięcie wybranych efektów wobec poszczególnych uczestników projektu. Za pojedynczy efekt dla danego uczestnika płacono tylko raz w ciągu trwania projektu.

Ustanowiono również dodatkowy limit płatności – maksymalna kwota na 1 uczestnika nie mogła przekroczyć 8 200 funtów. Na realizację obligacji społecznej przeznaczono 4 500 000 funtów.⁵

b) Płatność za osiągnięcie wyniku całościowego

Wynik jest mierzony dla określonej grupy docelowej na tle grupy kontrolnej lub w stosunku do danych historycznych. Płatność jest dokonywana na podstawie procentowych osiągnięć wyników w określonym przedziale czasowym, np. spadek recydywy w grupie uczestników o 2% w ciągu 1 roku.

Przykład:

Wielka Brytania, Peterborough

Mierzony wynik: redukcja recydywy w grupie docelowej w stosunku do grupy kontrolnej w ciągu 12 miesięcy po opuszczeniu więzienia.

Zakładany poziom: spadek recydywy o 10% w grupie docelowej.

Płatność za osiągnięcie efektu: po roku realizacji projektu.⁶

W tym schemacie wypłaty mogą być również stopniowane, a wysokość wypłacanej kwoty uzależniona od wielkości osiągniętego wyniku.

Przykłady:

Nowy Jork, Stany Zjednoczone

Projekt skierowany był do młodych osób osadzonych w więzieniu Rikers Island w Nowym Jorku i miał na celu zmniejszenie poziomu recydywy. Inwestorem w projekcie był bank Goldman Sachs, który przeznaczył na ten cel 9,6 mln dolarów. Schemat płatności zakładał, że jeśli poziom recydywy zostanie zredukowany o 8,5%, to miasto Nowy Jork wypłaci inwestorowi 4,8 mln dolarów, a jeśli recydywa spadnie o 20%, inwestor uzyska maksymalnie 11,7 mln dolarów. Oznacza to, że bank będzie mógł osiągnąć zysk z inwestycji na maksymalnym poziomie 2,1 mln dolarów. Według szacunków władz Nowego Jorku uzyskanie maksymalnego zysku przez inwestora oznaczało będzie, że miasto zaoszczędzi 20 mln USD. Charakterystyczne dla projektu było ustanowienie gwarancji na inwestycję w wysokości 7,2 mln dolarów, której udzieliła Fundacja Bloomberg Philanthropies. W

⁵ Źródło: The Potential and Limitations of Impact Bonds. Lessons from the first five years of experience worldwide, Global Economy and Development, 2015.

⁶ Za: A. Noya, S. Galitopoulou (OECD), *Social impact bonds (...)*, tamże.

praktyce oznaczało to, że inwestor ponosi ryzyko straty 25% pierwotnej inwestycji. Pozostała kwota została zagwarantowana bez względu na powodzenie projektu.

Więcej informacji na stronie internetowej:

https://data.gov.uk/sib_knowledge_box/reoffending-rikers-island-0

Saskatoon, Kanada

W pierwszej turze projektu wzięły udział 22 samotne matki z dziećmi. Efekt, jaki był mierzony w projekcie, to liczba dzieci pozostających z matkami na 6 miesięcy po opuszczeniu projektu. Poziom wypłaty został uzależniony od wysokości osiągniętych wyników:

- 17 dzieci pozostających z matkami - wypłata 75% wartości zainwestowanych środków + 5% zysku
- 22 dzieci pozostających z matkami - wypłata 100% wartości zainwestowanych środków + 5% zysku.

Więcej informacji na stronie internetowej:
<http://www.brookings.edu/~media/research/files/reports/2015/07/social-impact-bonds-potential-limitations/impact-bondswb.pdf>

3.2.2.5 Ewaluacja

Ewaluacja skuteczności wsparcia poprzez obligację społeczną dla rozwiązania danego problemu jest jednym z najważniejszych elementów tego instrumentu. Wyniki ewaluacji determinują bowiem, czy zakładany efekt został osiągnięty, jeśli tak to w jakim stopniu i czy powinno się dokonać płatności na rzecz inwestora.

Planując realizację obligacji społecznej, należy ustalić częstotliwość oraz czas trwania pomiaru. W przypadku dokonywania ewaluacji po zakończeniu interwencji należy w harmonogramie uwzględnić czas niezbędny do dokonania pomiaru wpływu zrealizowanych działań.

Sposób dokonania ewaluacji jest ściśle uzależniony od wybranego schematu płatności. W projektach gdzie stosowano płatność za osiągnięcie pojedynczego wyniku/efektu, zwykle ewaluacja dokonywana jest w oparciu o dane administracyjne. W przypadku stosowania schematu płatności za osiągnięcie wyniku całościowego ewaluacja jest dużo bardziej złożona. W niektórych projektach ewaluacja dokonywana jest w porównaniu do danych historycznych, w innych zaś w odniesieniu do grupy kontrolnej. W przypadku ustanawiania grupy kontrolnej w celach porównawczych, należy pamiętać, iż powinna być ona jak najbardziej tożsama z grupą biorącą udział w projekcie, tak by zapewnić jak najbardziej wiarygodne dane porównawcze. Tożsamość grup powinna odnosić się w szczególności do: wieku, płci, poziomu wykształcenia, sytuacji bytowej itp.

3.2.2.6 Potencjalne ryzyka i korzyści obligacji społecznych

Mechanizm obligacji społecznych jest instrumentem złożonym i jednocześnie innowacyjnym, dlatego też należy mieć na uwadze określone ryzyka, jakie niesie on ze sobą dla poszczególnych uczestników, tj.:

- Nieosiągnięcie zakładanych wyników z powodu np. braku wystarczających kompetencji usługodawcy - w trakcie realizacji przedsięwzięcia może okazać się iż usługodawca, nie posiada odpowiednich zasobów lub nienależycie przygotował się do realizacji projektu, a działania, które podejmuje nie przyczyniają się do osiągnięcia założonych efektów. Dlatego też zarządca obligacji społecznej powinien zabezpieczyć w umowie z usługodawcą ryzyko wystąpienia takiej sytuacji, np. możliwość przedterminowego rozwiązania umowy;

- Adresowanie obligacji społecznych do tzw. „łatwych grup docelowych”, gdzie osiągnięcie wyników jest łatwe do zrealizowania – wybierając problem, który ma zostać rozwiązany za pomocą mechanizmu obligacji społecznych, należy mieć na uwadze, iż instrument ten powinien być stosowany w przypadku problemów, które przy użyciu dotychczasowych metod i działań nadal pozostają nierozwiązane. Należy zatem dokonać wyboru problemu w sposób taki, by efekty otrzymane w wyniku realizacji obligacji społecznych były współmierne do nakładów poniesionych na realizację przedsięwzięcia;
- Ryzyko wycofania się inwestorów w trakcie realizacji projektu – przed podjęciem realizacji obligacji społecznej należy w taki sposób ustanowić warunki dla potencjalnych inwestorów, by zminimalizować ryzyko ich wycofania się inwestora w trakcie realizacji inwestycji. Z drugiej strony należy jednak pamiętać, iż ideą obligacji społecznych jest przeniesienie ryzyka „inwestycji” na inwestora/inwestorów.

Realizacja obligacji społecznych obok ww. ryzyk przynosi również korzyści poszczególnym uczestnikom:

Instytucje publiczne, które pełnią rolę zarządcy obligacji, zyskują przede wszystkim:

- Możliwość osiągnięcia określonych efektów w przypadku trudnych do rozwiązania problemów społecznych;
- Brak lub ograniczone koszty w przypadku nieosiągnięcia zakładanych efektów w wybranym obszarze;
- Brak ryzyka finansowego w związku z działaniami na rzecz rozwiązania danego problemu społecznego;
- Oszczędność wydatków na określony cel społeczny możliwa dzięki bardziej efektywnej kosztowo realizacji działań na rzecz rozwiązania problemu społecznego przez usługodawcę;
- Możliwość „zainwestowania” w programy prewencyjne, co generuje korzyści finansowe w dłuższej perspektywie.

Jeśli chodzi o **inwestorów**, to mogą oni odnieść następujące korzyści z realizacji obligacji społecznych:

- Zwrot inwestycji z zyskiem;
- Gwarancja wypłaty zysku przez instytucje publiczne pod warunkiem osiągnięcia zakładanych wyników;
- Korzyści wizerunkowe.

Dostawca usług natomiast angażując się w realizację obligacji społecznych, odniesie takie korzyści jak:

- Dostęp do kapitału, który pozwoli na realizację działań statutowych;
- Długoterminowa, stabilność finansowa bez konieczności pracochłonnego zbierania funduszy na działalność;
- Możliwość koncentracji działań na dostarczeniu usługi, a tym samym jej dostarczenie w sposób efektywny.

Pośrednik w procesie realizacji obligacji społecznych zyska możliwość testowania nowych sposobów finansowania usług społecznych, a przede wszystkim odnosi korzyści finansowe w postaci

wynagrodzenia za usługi koordynacyjne i zarządcze w procesie przygotowania i realizacji obligacji społecznej.

3.2.2.7 Źródła informacji o obligacjach społecznych

Dodatkowe informacje dotyczące obligacji społecznych dostępne są pod następującymi linkami:

a) Strona rządowa Wielkiej Brytanii:

<https://www.gov.uk/guidance/social-impact-bonds>

https://data.gov.uk/sib_knowledge_box/

b) Strona brytyjskiej organizacji *Social Finance*:

<http://www.socialfinance.org.uk/services/social-impact-bonds/>

c) Strona *Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju*:

<http://www.oecd.org/cfe/leed/UnderstandingSIBsLux-WorkingPaper.pdf>

<http://www.oecd.org/cfe/leed/SIBs-State-Play-Lessons-Final.pdf>

d) *Obligacje społeczne – nowy instrument finansowania zadań społecznych*, Kamilla Marchewka-Bartkowiak, Marcin Wiśniewski, Studia BAS, Nr 4(44) 2015, s. 205–222:

<http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/D078F95C77DDAE25C1257F400041BD2D?OpenDocument>

e) Materiał informacyjny Parlamentu Europejskiego dotyczący obligacji społecznych: *Social impact bonds. Private finance that generates social returns*:

<http://www.europarl.europa.eu/EPRS/538223-Social-impact-bonds-FINAL.pdf>

f) Strona amerykańskiej organizacji pozarządowej *The Brookings Institution*:

<http://www.brookings.edu/~media/research/files/reports/2015/07/social-impact-bonds-potential-limitations/impact-bondsweb.pdf>

3.3 Umiejscowienie konkursu w PO WER i jego specyfika

Institucją Organizującą Konkurs (dalej IOK) nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-007/16 na makro-innowacje jest MR. IOK udziela wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu w odpowiedzi na zapytania kierowane na adres poczty elektronicznej: akcelerator@mr.gov.pl oraz pod numerem telefonu: 22 273 81 57.

Konkurs jest organizowany w ramach **IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (dalej PO WER)**, Działanie 4.1, dedykowane innowacjom społecznym.

Oś IV uzupełnia działania standardowe podejmowane w pozostałych Osiach Priorytetowych PO WER i w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych (dalej RPO). Celem szczegółowym przypisanym innowacjom społecznym jest **zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych na rzecz poprawy skuteczności wybranych aspektów polityk publicznych w obszarze oddziaływania EFS**. Będzie on realizowany m.in. poprzez tzw. makro-innowacje, które mają doprowadzić do zmian w politykach publicznych i upowszechnienia innowacji na skalę krajową. W ramach **makro-innowacji ogłaszany jest niniejszy konkurs**.

Zgodnie z ogólnym założeniem, Oś IV PO WER przewiduje wsparcie w ramach tematów określanych dla każdego konkursu. Niniejszy nabór dotyczy tematu: ***Obligacje społeczne jako narzędzie***

zwiększenia efektywności świadczenia usług społecznych w obszarach wsparcia EFS (w ramach ścieżki A).

Konkurs będzie realizowany w formule tzw. **projektu rozwijanego**. Polega ona na tym, że projekt zostanie podzielony na 3 etapy:

1. Etap 1: Opracowanie koncepcji akceleratora wraz z budową potencjału i koalicji w tym zakresie
2. Etap 2: Przetestowanie koncepcji akceleratora, w tym wybór podmiotów, które wdrożą obligacje społeczne i ich wsparcie w tym procesie
3. Etap 3: Sformułowanie rekomendacji co do dalszego finansowania obligacji społecznych z innych środków europejskich lub publicznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych.

Wnioskodawca, na etapie naboru, we wniosku o dofinansowanie szczegółowo opisuje pierwszy etap realizacji projektu, a co do pozostałych przedstawia jedynie ogólny zarys. Kolejne etapy wnioskodawca, który otrzymał dofinansowanie na zgłoszony projekt, doprecyzowuje⁷ po zakończeniu i zatwierdzeniu przez IOK rezultatów etapu poprzedzającego, tak aby je jak najefektywniej, najskuteczniej wykorzystać oraz spowodować, że tylko najlepsze rozwiązania będą wdrażane do polityki i praktyki. Doprecyzowanie zapisów wniosku w zakresie kolejnych realizowanych etapów będzie podlegało akceptacji IOK. Takie podejście do realizacji projektów innowacyjnych ma zapewnić elastyczność realizacji w schemacie makro i umożliwić wnioskodawcom precyzyjne zaplanowanie kolejnych etapów. Dopuszczalna bowiem będzie modyfikacja czy nawet zmiana wstępnych, ogólnych założeń, jeśli taka potrzeba nastąpi w wyniku realizacji etapu poprzedzającego.

Zatwierdzenie rezultatów pierwszego etapu realizacji projektu i przejście do drugiego etapu dokonywane jest w oparciu o wymogi określone w niniejszym regulaminie (szerzej ten temat omówiony jest w podrozdziale [5.3](#) regulaminu) i warunki wskazane w załączniku 16 do regulaminu. W przypadku spełnienia ww. wymagań wnioskodawca będzie musiał uszczegółowić wniosek o dofinansowanie (jego wzór stanowi załącznik 1 do regulaminu) w zakresie realizacji drugiego etapu. Zmienione zapisy we wniosku o dofinansowanie będą weryfikowane przez IOK w oparciu o wymogi wskazane w załączniku 16 do regulaminu.

Podobnie przejście do trzeciego etapu nastąpi na podstawie weryfikacji warunków wskazanych w załączniku 16 i akceptacji przez IOK szczegółowego zakresu zmienionego wniosku o dofinansowanie.

W związku z dwukrotną weryfikacją kolejnych etapów realizacji projektu, w harmonogramie realizacji wnioskodawca **musi uwzględnić 2 przerwy (po 1 etapie) trwające 30 dni kalendarzowych, w trakcie których nie będą realizowane żadne zadania w projekcie i ponoszone w związku z nimi wydatki** (chyba że IOK postanowi inaczej). Okres 30 dni może zostać wydłużony przez IOK, w szczególności w sytuacji gdy przekazywane dokumenty związane z realizacją wcześniejszego etapu będą wymagały korekty przez beneficjenta. Okres ten nie obejmuje uzgodnień pomiędzy IOK a beneficjentem dotyczących uszczegółowionej wersji wniosku w zakresie realizacji kolejnego etapu. Uzgodnienia te powinny się zakończyć w terminie 14 dni kalendarzowych.

⁷ Doprecyzowanie następuje poprzez przedłożenie do IOK kolejnych, uzupełnionych o stosowne informacje, wersji wniosku o dofinansowanie.

Szczegóły w zakresie procedury weryfikacji projektu w trakcie jego realizacji wskazano w załączniku 16 do regulaminu. Na etapie wdrażania IOK może wprowadzać zmiany do ww. procedur, w tym warunków weryfikacji, po konsultacji z beneficjentami.

W konsekwencji przyjętego podejścia do realizacji projektów rozwijanych wnioskodawca musi liczyć się z (możliwością) zakończenia realizacji projektu na wcześniejszym etapie niż wskazuje planowany w momencie naboru okres jego wdrażania, tj. przed przejściem do kolejnych etapów.

Projekty wybrane do dofinansowania w ramach niniejszego konkursu będą realizowane w ścisłej współpracy z IOK.

IOK może zdecydować o powołaniu Grupy Sterującej wspierającej proces realizacji projektów na etapie oceny strategicznej (np. w celu określenia obszarów - jeśli te wskazane przez wnioskodawców będą na tyle złożone, że ich zdefiniowanie będzie wymagało dodatkowego wsparcia i konsultacji) lub na późniejszym etapie.

II. ZASADY KONKURSU

4 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

1. W niniejszym konkursie nie ma ograniczeń co do rodzaju podmiotów, które mogą wnioskować o dofinansowanie.
2. Projekt może zostać złożony w partnerstwie (krajowym lub ponadnarodowym). Partnerstwo nie jest obligatoryjne, niemniej w świetle szerokiego zakresu zadań związanych zarówno z przygotowaniem koncepcji, jak i jej przetestowaniem, może okazać się konieczne dla zrealizowania projektu.
3. Wnioskodawca lub partner (o ile dotyczy), na dzień złożenia wniosku, musi mieć **potencjał instytucjonalny** do realizacji zadań, tj. posiadać minimum **3 lata** doświadczenia łącznie:
 - w zarządzaniu lub wdrażaniu instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi;
 - we współpracy z podmiotem publicznym, w kompetencji którego leży rozwiązanie problemów mieszczących się w obszarze tematycznym, w ramach którego planowana jest realizacja obligacji społecznych.

Kryterium ma na celu weryfikację potencjału merytorycznego wnioskodawcy lub partnera tak, aby zapewnić, że instytucje podejmujące się pełnienia funkcji akceleratora będą w stanie nie tylko opracować koncepcję, ale także ją wdrożyć i zbudować szeroką koalicję w tym zakresie.

WAŻNE!

Konieczne jest wykazanie zarówno doświadczenia w ww. wskazanych obszarach, jak i udowodnienie, że obejmuje ono okres minimum 3 lat.

4. Wnioskodawca lub partner (o ile dotyczy) musi mieć również **potencjał osobowy** – zobowiązać się do stworzenia **interdyscyplinarnego zespołu** ekspertów z minimum **3-letnim** doświadczeniem w:
 - zarządzaniu lub wdrażaniu instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi;
 - pozyskiwaniu funduszy od inwestorów;
 - temacie zdefiniowanym we wniosku jako obszar dla obligacji społecznych;
 - określaniu efektów działań społecznych, ich mierników, analizy danych i wyceny usług;
 - finansach publicznych, np. zasady działania budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz znajomość procesów powstawania, gromadzenia i podziału środków publicznych znajdujących się w dyspozycji władz publicznych pochodzących głównie z danin publicznych (podatki, składki, opłaty), majątku publicznego oraz szczególnie z przychodów zwrotnych, czyli kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych.

Instrument obligacji społecznych jest narzędziem złożonym i wymagającym wiedzy i doświadczenia w wielu dziedzinach. Kryterium ma na celu weryfikację, czy wnioskodawca lub partner posiada potencjał kadrowy w szczególności do tego, by opracować koncepcję akceleratora.

WAŻNE!

Konieczne jest wykazanie zarówno doświadczenia w ww. wskazanych obszarach, jak i okresu minimum 3 lat.

5. Wnioskodawca lub partner mogą złożyć **nie więcej niż 1 wniosek** o dofinansowanie projektu, tj. można wystąpić jako lider lub partner projektu tylko w 1 wniosku zgłoszonym do konkursu.
6. O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty, które **podlegają wykluczeniu** z ubiegania się o dofinansowanie, w tym na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Spełnienie warunku w zakresie niepodlegania wykluczeniu wnioskodawca i każdy z partnerów krajowych potwierdza poprzez podpisanie stosownego oświadczenia w części VIII wniosku. Natomiast w przypadku partnera ponadnarodowego oświadczenie jest składane w liście intencyjnym.

7. Wnioskodawca oraz partnerzy krajowi muszą spełniać wymogi finansowe **odnośnie obrotu** zgodnie z ogólnym kryterium formalnym nr 9 wskazanym w podrozdziale 8.2.1.

Dane w tym zakresie są wskazywane we wniosku o dofinansowanie projektu w pkt. 4.3.1 (szerzej ten temat jest omówiony w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego – zwanej dalej Instrukcją, która stanowi załącznik 2 do regulaminu).

UWAGA!

Niespełnienie powyższych warunków skutkuje odrzuceniem projektu na etapie oceny formalnej.

8. Dodatkowo premiiowane będą projekty, w przypadku których co najmniej 1 członek interdyscyplinarnego zespołu będzie posiadał doświadczenie w realizacji działań typu „płatność za rezultaty”.

4.1 Partnerstwo – wymogi formalne

W ramach niniejszego konkursu partnerstwo może mieć zarówno charakter krajowy, jak i ponadnarodowy⁸.

UWAGA!

Wymagania dotyczące partnerstwa (krajowego i ponadnarodowego) oraz realizacji projektu z innymi podmiotami są określone w szczególności w [ustawie wdrożeniowej](#), Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020 (dalej [Wytyczne w zakresie kwalifikowalności](#)) oraz [SZOOP PO WER](#), i wnioskodawca zobowiązany jest je stosować łącznie. Poniżej przedstawiono jedynie najważniejsze informacje dotyczące partnerstwa.

⁸ Partnerstwo ponadnarodowe możliwe jest wyłącznie z krajami UE i nie ma możliwości ponoszenia wydatków poza terytorium UE.

W przypadku partnerstwa krajowego obowiązują następujące zasady:

1. wnioskodawca składa wniosek wspólnie z partnerem/ami, o ile posiadają oni łącznie z wnioskodawcą potencjał ekonomiczny niezbędny do realizacji tego projektu; przez partnerstwo należy rozumieć projekt realizowany wspólnie przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne lub finansowe, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie⁹;
2. podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. [Prawo Zamówień Publicznych](#), dokonuje **wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych** z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów, zgodnie z zapisami [ustawy wdrożeniowej](#) (rozdział 12, art. 33)¹⁰;
3. porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.;
4. partnerstwo nie może zostać zawarte pomiędzy podmiotami, które mogą wywierać na siebie nawzajem **dominujący wpływ** poprzez powiązania osobowe istniejące między tymi podmiotami i tym samym nie mają możliwości nawiązania ze sobą **równoprawnych relacji partnerskich**.¹¹; **w szczególności niedopuszczalna jest sytuacja polegająca na zawarciu partnerstwa przez podmiot z własną jednostką organizacyjną**; w przypadku administracji samorządowej i rządowej oznacza to, iż organ administracji nie może uznać za partnera podległej mu jednostki budżetowej.

W ramach konkursu dopuszczalna jest też realizacja **projektów w partnerstwie ponadnarodowym**, które umożliwi wykorzystanie różnorodnych doświadczeń zagranicznych podmiotów.

Również w tym przypadku, porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi. Wnioskodawca i partner ponadnarodowy składają wspólne oświadczenie¹² o braku występowania między nimi powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 [ustawy wdrożeniowej](#) i [SZOOP](#).

Na etapie składania wniosku, wnioskodawcę i jego partnera/partnerów zagranicznego/ych musi wiązać **list intencyjny**, którego minimalny zakres przedstawia załącznik 4 do niniejszego regulaminu. List musi być sporządzony w języku polskim lub angielskim, o ile zostanie załączone jego tłumaczenie na język polski, oraz jednoznacznie wskazywać na zamiar podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej¹³.

Nie ma możliwości wprowadzenia komponentu ponadnarodowego w trakcie realizacji projektu w drodze wprowadzania zmian do realizowanego projektu.

W ramach PO WER wymagane jest, aby partnerstwo — zarówno krajowe, jak i ponadnarodowe — zostało utworzone albo zainicjowane **przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu**, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku

⁹ Patrz art. 33 [ustawy wdrożeniowej](#).

¹⁰ Weryfikacja spełnienia przedmiotowych wymogów nastąpi na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie.

¹¹ Patrz [SZOOP](#) str. 6.

¹² Jest ujęte we wzorze listu intencyjnego (załącznik 4 do regulaminu).

¹³ Po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu beneficjent będzie zobowiązany do dostarczenia do IOK umowy o współpracy ponadnarodowej sporządzonej zgodnie z minimalnym zakresem zawartym w regulaminie konkursu — załącznik 16.

o dofinansowanie. Nie jest wymagane zawarcie porozumienia albo umowy o partnerstwie między wnioskodawcą a partnerami na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Fakt zawarcia porozumienia albo umowy o partnerstwie będzie podlegał weryfikacji przez IOK przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

UWAGA!

Zgodnie z przyjętymi kryteriami formalnymi partnerstwo musi spełniać ściśle określone wymogi co do wyboru, zainicjowania i braku powiązań, zgodnie z kryterium formalnym nr 8 wskazanym w podrozdziale [8.2.1](#) regulaminu. Oświadczenie w tym zakresie musi zostać wskazane w części VIII wniosku (w przypadku partnerów krajowych) i w liście intencyjnym (w przypadku partnerów ponadnarodowych). Jego brak powoduje odrzucenie projektu na etapie oceny formalnej.

5 Struktura projektu

5.1 Ramy czasowe projektu

1. Zgodnie z kryterium dostępu nr 6, okres realizacji projektu (wskazywany w pkt. 1.7 wniosku i wynikający z harmonogramu) wynosi **maksymalnie 48 miesięcy, w tym pierwszy etap** (por. podrozdział [5.2](#) regulaminu) **może trwać maksymalnie 9 miesięcy, a etap trzeci maksymalnie 2 miesiące.**

WAŻNE!

Okres realizacji poszczególnych etapów jest weryfikowany na podstawie harmonogramu stanowiącego część wniosku o dofinansowanie. Z jego zapisów musi jasno wynikać, że pierwszy etap i trzeci nie trwają dłużej niż wynika to z powyższego warunku. Jeśli nie będzie to możliwe, z uwagi na jego kwartalny charakter pod koniec realizacji projektu, konieczne jest podanie, zgodnie z Instrukcją stanowiącą załącznik 2 do regulaminu, okresu trwania poszczególnych etapów w pkt. 4.1 wniosku (opis zadań). Należy również zwrócić uwagę, by odpowiednio wyodrębnić dwie 30 - dniowe przerwy, o których mowa w podrozdziale 3.3 – nie wliczają się one do okresu 9 miesięcy w pierwszym etapie i 2 miesięcy w trzecim etapie, niemniej skracają pełny okres realizacji projektu w kontekście realizacji działań merytorycznych (całościowy okres realizacji projektu, wliczając 2 ww. przerwy, nie może przekraczać 48 miesięcy).

W trakcie realizacji projektu możliwe jest wydłużenie ww. terminów za zgodą IOK.

UWAGA!

Niespełnienie powyższych warunków skutkuje odrzuceniem projektu na etapie oceny formalnej.

2. Przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu należy uwzględnić czas trwania procedury konkursowej — IOK szacuje, że średni czas upływający od daty zakończenia naboru wniosków do podpisania umowy o dofinansowanie projektu wyniesie ok. 6 miesięcy. Należy zatem przyjąć, że rozpoczęcie realizacji projektu nastąpi w maju 2017 r.

5.2 Obowiązkowe etapy realizacji projektu

Projekt obejmuje 3 etapy, które należy opisać zgodnie z formułą projektu rozwijanego (por. podrozdział 3.3), która zakłada m.in., że jedynie opis pierwszego etapu ma charakter szczegółowy. Etapy odpowiadają zadaniom wskazywanym w pkt. 4.1 wniosku o dofinansowanie, a tym samym znajdują odzwierciedlenie w budżecie projektu. Podział obowiązków i odpowiedzialności przy realizacji zadań wnioskodawca określa we wniosku, zgodnie z Instrukcją (załącznik 2 do regulaminu).

Wskazówki co do 3 etapów, z uwzględnieniem szczegółowości informacji prezentowanych we wniosku o dofinansowanie:

Etap 1 Opracowanie koncepcji akceleratora wraz z budową potencjału i koalicji w tym zakresie:

1. Okres realizacji etapu pierwszego wynosi maksymalnie **9 miesięcy**;
2. Zadaniem Wnioskodawcy w pierwszym etapie realizacji projektu jest:
 - **opracowanie koncepcji funkcjonowania akceleratora obligacji społecznych**, wskazującej na:
 - uszczegółowione względem zapisów wniosku o dofinansowanie problemy społeczne objęte obligacjami społecznymi,
 - schemat wdrażania obligacji społecznych, w tym m.in. podział odpowiedzialności za poszczególne procesy pomiędzy akceleratorem a podmiotem wdrażającym obligacje społeczne,
 - sposób przetestowania obligacji społecznych, w tym sposób dotarcia i wyboru podmiotów, które przetestują model, i metody wsparcia w przygotowaniu i wdrożeniu obligacji społecznych;
 - **zbudowanie potencjału do wdrażania obligacji społecznych oraz koalicji na rzecz ich realizacji** (w tym z zaangażowaniem: 1) interesariuszy właściwych dla rozwiązania sprecyzowanych problemów, określenia efektów, ich mierników i wyceny oraz 2) potencjalnych inwestorów);
 - **zebranie i stworzenie bazy danych porównawczych** właściwych dla rozwiązania sprecyzowanych problemów, w tym określenie standardów pomiaru.
3. Wnioskodawca **szczegółowo** opisuje we wniosku o dofinansowanie, jakie działania / czynności zostaną podjęte w ramach tego etapu, z uwzględnieniem zakresu wskazanego w pkt. 2.
4. Wnioskodawca przedstawia wszystkie wydatki w sposób **szczegółowy** w budżecie projektu.

Etap 2 Przetestowanie koncepcji akceleratora, w tym wybór podmiotów, które wdrożą obligacje społeczne i ich wsparcie w tym procesie:

1. Okres realizacji drugiego etapu projektu wynosi maksymalnie **37 miesięcy, chyba że pierwszy i trzeci etap będą krótsze niż maksymalne terminy wyznaczone przez ww. kryterium**.
2. Zadaniem wnioskodawcy w etapie drugim jest przetestowanie koncepcji funkcjonowania akceleratora, w tym wybór podmiotów, które wdrożą obligacje społeczne oraz wsparcie tych podmiotów w procesie przygotowania i realizacji obligacji społecznych.

3. Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie przedstawia **wstępne założenia, ogólny zarys** na temat zakresu odnośnego etapu i sposobu jego przeprowadzenia.
4. Wnioskodawca wpisuje do budżetu **jedną kwotę, która stanowi oszacowaną wstępnie sumę wydatków**, jakie wydają się być niezbędne na etapie zgłaszania projektu do niniejszego konkursu do przeprowadzenia odnośnego zadania i wyjaśnia, w oparciu, o jakie założenia kwotowe i merytoryczne wskazana suma została skalkulowana.
5. Szczegółowy opis realizacji tego etapu wraz ze szczegółowym budżetem wnioskodawca przedstawia na prośbę IOK; warunkiem przejścia do realizacji tego etapu jest zakończenie etapu poprzedzającego i zatwierdzenie przez IOK jego rezultatów oraz pozytywna weryfikacja przedmiotowego opisu i budżetu (por. podrozdział 3.3 regulaminu).

Etap 3 Sformułowanie rekomendacji co do dalszego finansowania obligacji społecznych z innych środków europejskich lub publicznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych:

1. Okres realizacji etapu trzeciego wynosi maksymalnie **2 miesiące**.
2. Zadaniem wnioskodawcy w trzecim etapie realizacji projektu jest sformułowanie rekomendacji, co do dalszego finansowania obligacji społecznych z innych środków europejskich lub publicznych, z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych, a także funkcjonowania akceleratora.
3. Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie przedstawia **wstępne założenia, ogólny zarys** na temat zakresu odnośnego etapu i sposobu jego przeprowadzenia.
4. Wnioskodawca wpisuje do budżetu **jedną kwotę, która stanowi oszacowaną wstępnie sumę wydatków**, jakie wydają się być niezbędne na etapie zgłaszania projektu do niniejszego konkursu do przeprowadzenia odnośnego zadania i wyjaśnia, w oparciu, o jakie założenia kwotowe i merytoryczne wskazana suma została skalkulowana.
5. Szczegółowy opis realizacji tego etapu wraz ze szczegółowym budżetem wnioskodawca przedstawia na prośbę IOK; warunkiem przejścia do realizacji tego etapu jest zakończenie etapu poprzedzającego i zatwierdzenie przez IOK jego rezultatów oraz pozytywna weryfikacja przedmiotowego opisu i budżetu (por. podrozdział 3.3 regulaminu).

5.3 Wymagania jakościowe odnośnie do projektu

1. Akcelerator może działać **wyłącznie w 1 obszarze tematycznym**, w ramach którego planowane jest zastosowanie obligacji społecznych. Obszar ten musi **mieścić się w zakresie interwencji EFS**. Należy przez to rozumieć, iż obszar oznacza ogólne wskazanie m.in. na rynek pracy lub integrację społeczną, lub kształcenie, lub zdrowie.

W oparciu o ww. obszar zostaną podzielone projekty do etapu oceny strategicznej (szerzej na ten temat w rozdziale 8).

UWAGA!

Niespełnienie powyższych warunków skutkuje odrzuceniem projektu na etapie oceny formalnej.

-
2. Celem konkursu jest wybór organizacji, które będą pełniły rolę akceleratora obligacji społecznych, a ich zasadniczym zadaniem będzie wsparcie wdrażania obligacji społecznych

przez podmioty, które mają ograniczony potencjał w tym zakresie, oraz zbudowanie szerokiej koalicji na rzecz ich realizacji w danym, wybranym, obszarze wsparcia.

3. W ramach konkursu zostaną wybrane projekty, które w sposób **kompleksowy** przedstawią sposób działania akceleratora obligacji społecznych, ze szczególnym naciskiem na budowę szerokiej koalicji/ środowiska na rzecz realizacji obligacji społecznych w Polsce oraz wsparcie potencjalnie zainteresowanych podmiotów.
4. Zgodnie z jednym z kryteriów dostępu wnioskodawca jest zobowiązany do tego, aby we wniosku o dofinansowanie wskazać, że wypracowana przez niego koncepcja akceleratora obligacji społecznych (w pierwszym etapie) będzie spełniała wymogi określone w regulaminie konkursu. **Spełnieniem tego warunku jest zamieszczenie stosownego oświadczenia wnioskodawcy w Opisie założeń koncepcji**, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do regulaminu.

UWAGA!

Niezamieszczenie ww. oświadczenia skutkuje odrzuceniem projektu na etapie oceny formalnej.

5. W rezultacie realizacji 1 etapu projektu musi powstać gotowa koncepcja akceleratora obligacji społecznych. Na etapie oceny zgłaszanego wniosku o dofinansowanie projektu będą weryfikowane pewne założenia co do zawartości koncepcji i jej kształtu, zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny. Natomiast po zakończeniu realizacji 1 etapu projektu nastąpi ponowna weryfikacja, czy w wyniku działań projektowych osiągnięto założone wskaźniki / efekty i czy spełniają one poniżej opisane wymagania merytoryczne.

5.3.1 Merytoryczna zawartość koncepcji

Merytoryczna zawartość koncepcji powinna uwzględniać co najmniej następujące elementy:

1. Uszczegółowienie, względem zapisów wniosku o dofinansowanie, **problemów społecznych**, w przypadku których zaplanowano wykorzystanie mechanizmu obligacji społecznych.
2. **Analiza dotychczasowych metod** unikania danych problemów społecznych bądź minimalizowania jego skutków (prewencja versus przeciwdziałanie) oraz ocena ich skuteczności.
3. Opis grupy docelowej, na którą ukierunkowany będzie akcelerator w rozumieniu odbiorców bezpośredniego wsparcia (co związane jest z ww. problemami społecznymi, którymi zajmie się akcelerator) jak i podmiotów, które przetestują w praktyce mechanizm obligacji.
4. **Schemat wdrażania obligacji społecznych**, w tym co najmniej:
 - **Podział odpowiedzialności** za poszczególne procesy pomiędzy akceleratorem a podmiotem (podmiotami) wdrażającym obligacje społeczne (np. kto będzie odpowiadał za pozyskanie inwestorów, kto będzie określał efekty i je wyceniał).

W zależności od ww. podziału odpowiedzialności możliwe będzie szczegółowe odniesienie się do kwestii wskazanych poniżej (punkty a - g) bądź jedynie określenie pewnych ram, w oparciu o które podmioty bezpośrednio wdrażające obligacje społeczne będą musiały pracować. Przyjęte podejście co do podziału zadań powinno być jednak mocno uwarunkowane **oceną przez wnioskodawcę potencjału podmiotów**

bezpośrednio wdrażających obligacje społeczne. Przyjęte podejście wynika z braku możliwości przewidzenia na tym etapie, jakie koncepcje akceleratorów zostaną zaproponowane przez wnioskodawców na etapie aplikowania. Analizując przypadki zagraniczne, najczęstszym przypadkiem są akceleratory działające jako fundusze, które pełnią rolę zarządcy wyznaczającego problem i efekty do osiągnięcia wraz z ich wyceną. W takim przypadku wypracowana po pierwszym etapie projektu koncepcja powinna wskazywać konkretne propozycje w poniższych kwestiach, czyli np. definiować efekty i wskazywać, ile akcelerator zapłaci za ich osiągnięcie. Jednocześnie możliwe są koncepcje akceleratorów, które postawią się jedynie w roli podmiotu wspierającego instytucje bezpośrednio wdrażające obligacje społeczne. W takiej sytuacji będą one mogły pokazać jedynie pewne ramy w odniesieniu do poniższych kwestii.

- a. **Wskazanie wszystkich uczestników** proponowanego schematu / schematów obligacji społecznych z wyszczególnieniem ich funkcji lub zakresu zadań do zrealizowania, np. zarządca obligacji, usługodawca (wykonawca usługi), inwestor, pośrednik (operator) itd.
 - b. **Określenie spodziewanych efektów w ramach wskazanych specyficznych problemów**, które zostaną osiągnięte w ramach mechanizmu obligacji społecznych. Efekty te muszą być:
 - możliwe do osiągnięcia w konkretnym czasie,
 - mierzalne (podanie wskaźników, które zostaną użyte do pomiaru efektów),
 - ich uzyskanie będzie bardziej prawdopodobne lub sprawniejsze z zastosowaniem mechanizmu obligacji społecznych w porównaniu do dotychczas stosowanych tradycyjnych metod.
 - c. **Wskazanie sposobu pomiaru efektów**, w tym jego częstotliwości, źródła danych (np. dostępne dane rejestrowe, dane historyczne, badania jakościowe grupy docelowej, wyniki dodatkowych ewaluacji, itd.).
 - d. Stworzenie **wykazu stawek za poszczególne efekty**.
 - e. **Sposób wyceny** planowanych efektów, np. na podstawie cennika opartego o koszty jednostkowe lub szacowanych oszczędności powstałych w wyniku wdrożenia innowacyjnego instrumentu obligacji społecznych.
 - f. **Wskazanie maksymalnych kwot** przeznaczonych na finansowanie poszczególnych problemów w wybranym obszarze.
 - g. **Wskazanie schematu płatności** za osiągnięte wyniki – określenie terminów, warunków i wysokości wypłaty dla inwestora / inwestorów z uwzględnieniem zysku (bonusu), gdy planowane efekty zostaną osiągnięte w uzgodnionym wcześniej stopniu.
- **Montaż finansowy:** określenie źródeł i zakresu finansowania przyjętego schematu wdrażania obligacji społecznych w etapie 2 (środki publiczne - budżet państwa, budżet jst, fundusze europejskie; środki prywatne). Kluczowe w tym zakresie jest pokazanie, w jaki sposób planuje się sfinansowanie efektów, w tym w przypadku ich nieosiągnięcia, oraz szerzej z jakich środków zostaną sfinansowane usługi społeczne, a z jakich zysk dla inwestora. W szczególności, beneficjenci powinni przedstawić, co w ramach schematu

będzie finansowane ze środków EFS oraz uzasadnić dlaczego EFS jest w danym przypadku optymalnym źródłem finansowania.

5. Wskazanie sposobu przetestowania obligacji społecznych, w tym co najmniej:
 - Sposób dotarcia do podmiotów, które będą wdrażały obligacje społeczne, i ich wyboru;
 - Wskazanie metod wsparcia podmiotów w przygotowaniu i wdrożeniu obligacji społecznych, w szczególności w poszukiwaniu inwestorów oraz doborze mierników efektów.
 - Wskazanie sposobu finansowania podmiotów wdrażających bezpośrednio obligacje społeczne przez beneficjenta.
6. Warunki, które powinny zostać spełnione, by możliwe było zastosowanie koncepcji w praktyce, tj. m.in. warunki w zakresie przygotowania podmiotów uczestniczących, zaangażowania innych instytucji, techniczne (np. odpowiednie wyposażenie), prawne; jeśli konieczne jest spełnienie określonych warunków, beneficjent powinien dostarczać kompletu narzędzi, które to umożliwią.

5.3.2 Wymogi w zakresie formy opracowanej koncepcji

1. Koncepcja musi zostać opisana w kompleksowy sposób i przekazana do IOK w wersji papierowej i elektronicznej.

IOK zastrzega sobie prawo stworzenia minimalnego wzoru opisu koncepcji na etapie realizacji projektu, który zostanie skonsultowany z beneficjentami i nie będzie wychodził ponad wymogi określone w regulaminie konkursu.
2. Koncepcja musi mieć postać w pełni gotową do przetestowania, czyli musi posiadać wszystkie elementy składowe dopracowane i możliwe do bezpośredniego wykorzystania w praktyce bez konieczności podejmowania dodatkowych prac.

6 Podstawowe zasady udzielania dofinansowania

1. Na cały konkurs przeznaczony jest **30 000 000 PLN**. IOK może zwiększyć przewidzianą alokację.
2. Poziom dofinansowania projektu ze środków UE i środków budżetu państwa wynosi **97,00 %**.
3. Minimalny wymagany wkład własny w ramach niniejszego konkursu wynosi **3,00 %** wartości projektu. Musi on być wykazany we wniosku o dofinansowanie. Wkładem własnym są środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi zatem różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.
4. Zasady finansowe regulują szczegółowo [Wytyczne w zakresie kwalifikowalności](#) oraz umowa o dofinansowanie projektu (jej wzór stanowi załącznik 13 do regulaminu).
5. Wnioskodawca zobowiązany jest uwzględnić w budżecie standardy i ceny rynkowe, a w przypadku często występujących typów wydatków, które zostały określone w wykazie stanowiącym załącznik 5 do niniejszego regulaminu, stosować się do wskazanych w nim maksymalnych stawek. W przeciwnym razie, na etapie oceny merytorycznej wniosek zostanie skierowany do negocjacji.

6. Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem stawki ryczałtowej w wysokości 25 %, 20 %, 15 % albo 10 % adekwatnie do wartości projektu¹⁴ ([Wytyczne w zakresie kwalifikowalności](#), podrozdział 8.4).
7. W projekcie kwalifikowalne są tylko wydatki ponoszone począwszy od dnia podpisania umowy o dofinansowanie projektu (o ile IOK nie postanowi inaczej po rozstrzygnięciu konkursu). Jedynym wyjątkiem są koszty nawiązania partnerstwa ponadnarodowego — max. 4 000 PLN, które mogą być poniesione przed rozpoczęciem realizacji projektu, jednak nie wcześniej niż w dniu ogłoszenia konkursu, o ile Beneficjent właściwie uzasadni ich niezbędność.

7 Wymagania dotyczące przygotowania wniosku i procedury związane z jego złożeniem

7.1 Formularz wniosku o dofinansowanie i dodatkowe dokumenty

1. Warunkiem niezbędnym do ubiegania się o dofinansowanie jest wypełnienie wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego (jego wzór stanowi załącznik 1 do regulaminu) w języku polskim¹⁵, w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych (dalej SOWA). W tym celu należy założyć konto użytkownika na stronie internetowej www.sowa.efs.gov.pl i postępować zgodnie z Instrukcją, stanowiącą załącznik 2 do regulaminu.
2. Przy składaniu wniosku są wymagane następujące dodatkowe dokumenty, które stanowią jego integralne części:
 - **opis założeń koncepcji** (załącznik 3 do regulaminu),
 - w przypadku partnerstwa ponadnarodowego **list intencyjny** (załącznik 4 do regulaminu).
3. Szczegółowe informacje na temat tego, jak wypełnić wniosek o dofinansowanie zawarto w Instrukcji (załącznik 2 do regulaminu).

UWAGA!

Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, wnioskodawca powinien sprawdzić, czy jest on kompletny, tj. zawiera odpowiedzi na wszystkie wymagane kwestie oraz obejmuje wszystkie ww. dodatkowe dokumenty, co pozwoli na jego właściwą ocenę.

7.2 Termin i forma złożenia wniosku o dofinansowanie

1. Nabór wniosków o dofinansowanie rozpocznie się **20 września a zakończy 31 października 2016** o godz. **23:59:16:00**.

¹⁴ W przypadku projektów realizowanych przez instytucje, które pełnią funkcje w systemie wdrażania programów współfinansowanych z EFS, koszty pośrednie są kwalifikowalne w wysokości połowy stawki.

¹⁵ Jest to jedno z ogólnych kryteriów oceny formalnej, patrz [podrozdział 8.2.1](#).

1. Wniosek o dofinansowanie musi ~~zostać przekazany do IOK~~ ~~być dostarczony wyłącznie w 4 wersjach, co jest weryfikowane w oparciu o sumę kontrolną, która musi być w obu taka sama¹⁶~~, w następujący sposób:

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: -1 cm, Tabulatory: 1 cm, Do lewej

2. ~~w formie elektronicznej za pośrednictwem SOWA, wraz ze wszystkimi załącznikami wymaganymi w regulaminie konkursu.~~

Sformatowano: Tabulatory: Nie w 1 cm

2.

~~oraz~~

Sformatowano: Akapit z listą Znak, Do lewej, Wcięcie: Z lewej: 0 cm, Wysunięcie: 1 cm, Odstęp Przed: 0 pkt, Po: 0 pkt, Numerowanie + Poziom: 1 + Styl numeracji: 1, 2, 3, ... + Rozpocznij od: 1 + Wyrównanie: Na lewo + Wyrównanie: 0,63 cm + Wcięcie: 1,27 cm

~~a) w formie papierowej, wydrukowanej z systemu SOWA w tym przypadku o terminie wpływu decydować będzie data złożenia dokumentów w Kancelarii Ogólnej MR za pośrednictwem poczty, kuriera lub osobiście pod następujący adres IOK:~~

~~Ministerstwo Rozwoju, Departament EFS~~

~~Plac Trzech Krzyży 3/5~~

~~00-507 Warszawa,~~

~~albo~~

~~w formie elektronicznej w tym przypadku o terminie wpływu decydować będzie data i godzina przedłożenia elektronicznej wersji wniosku na elektroniczną skrzynkę podawczą MR (adres: /MR/SkrytkaESP).~~

UWAGA!

~~Wniosek o dofinansowanie projektu składany w ww. formie elektronicznej należy stosownie autoryzować. Poprzez autoryzację należy rozumieć:~~

~~– złożenie przez głównego wnioskodawcę oraz wszystkich partnerów, kwalifikowanego podpisu elektronicznego bezpośrednio na pliku PDF, który zawiera dane wniosku o dofinansowanie~~

~~lub~~

~~– podpisanie Profilem Zaufanym ePUAP korespondencji przekazującej wniosek o dofinansowanie na elektroniczną skrzynkę podawczą MR.~~

~~Proszę także zwrócić uwagę, że standardowe godziny pracy MR to 8:15–16:15, ale ostateczny termin składania wniosków mija o godz. 16:00 w dniu 31 października i wnioski złożone po upływie tego terminu, niezależnie od daty stempla pocztowego, nie będą brały udziału w konkursie. Odpowiedzialność za dostarczenie wniosków o dofinansowanie w wyznaczonym terminie i na wskazany adres spoczywa na wnioskodawcy i żadne wyjaśnienia dotyczące niespełnienia tych wymogów, które wyniknęły z winy wnioskodawcy, poczty lub firm kurierskich nie będą brane pod uwagę¹⁷.~~

Sformatowano: Czcionka: 11 pkt

Sformatowano: Czcionka: 11 pkt, Nie Pogrubienie

3. ~~W przypadku składania wniosku w formie papierowej, proszę pamiętać, że:~~

~~• wniosek powinien być wydrukowany dwustronnie (aby ograniczyć objętość składanej dokumentacji);~~

~~• nie należy umieszczać pojedynczych kartek dokumentów w osobnych koszulkach;~~

~~• poszczególne kartki, w tym dodatkowo dokumenty (patrz podrozdział 7.1. pkt 2) należy w sposób trwały spiąć ze sobą;~~

¹⁶ Wniosek z różnymi sumami kontrolnymi w wersji papierowej i elektronicznej zostanie odrzucony podczas oceny formalnej, podobnie jak wniosek z różnymi sumami kontrolnymi na poszczególnych stronach wniosku.

¹⁷ Są to ogólne kryteria oceny formalnej, patrz podrozdział 8.2.1.

~~• kompletny wniosek należy złożyć w zamkniętej kopercie, opatrzonej sformułowaniem: „Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach konkursu nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-007/16”; pełną nazwą wnioskodawcy i jego adresem oraz nazwą IOK – Ministerstwo Rozwoju, Departament EFS (jeśli dokumentacja wysyłana jest pocztą lub kurierem proszę pamiętać o wpisaniu ww. adresu).~~

~~4. W obu przypadkach wymienionych w ww. pkt. 2 b), tj. składania wniosku w formie papierowej lub elektronicznej, wnioskodawca musi dopilnować, aby prawidłowo autoryzować dokumentację, tj.:~~

~~• podpisać i ostemplować pieczęcią imienną przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania wiążących decyzji w imieniu wnioskodawcy, wskazaną/e w pkt. 2.7 wniosku, w wyznaczonym na to miejscu (część VIII wniosku);~~

~~• dodatkowo podpisać i ostemplować Oświadczenie w części VIII wniosku przez wszystkich partnerów krajowych projektu na zasadach analogicznych do tych wskazanych powyżej, które obowiązują wnioskodawcę.~~

5-3. Każdy wnioskodawca może wycofać złożony przez siebie wniosek o dofinansowanie z uczestnictwa w procedurze wyboru projektów do dofinansowania. W tym celu należy dostarczyć do IOK pismo z prośbą o wycofanie wniosku, podpisane przez osobę/y uprawnioną/e do reprezentowania wnioskodawcy, wskazaną/e w pkt. 2.7 wniosku. Takie wystąpienie może nastąpić w każdym momencie przeprowadzania procedury wyboru projektów do dofinansowania.

7.3 Procedura uzupełniania lub poprawiania złożonego wniosku o dofinansowanie

Wszystkie wnioski o dofinansowanie, ~~przekazane za pośrednictwem SOWA które złożono na wskazany adres~~, zostaną poddane sprawdzeniu pod kątem występowania w nich braków formalnych lub oczywistych omyłek¹⁸, takich jak np.:

~~brak podpisu wnioskodawcy / partnerów,~~

~~• niezgodność podpisu wnioskodawcy z pkt. 2.7 wniosku,~~

~~• niezgodność podpisu partnerów z pkt. 2.9 wniosku,~~

~~• brak strony w wydruku papierowej wersji wniosku,~~

~~• brak opisu założeń koncepcji,~~

~~• brak listu intencyjnego,~~

~~• brak tłumaczenia na język polski listu intencyjnego.~~

Oдноsnej weryfikacji dokonuje wyznaczony pracownik IOK, a jej wynik poświadcza w karcie weryfikacji poprawności wniosku, której wzór stanowi załącznik ~~7-17~~ do regulaminu.

Każdy wniosek, który został pozytywnie zweryfikowany od strony poprawności formalnej, jest kierowany do oceny formalnej, za przeprowadzenie której odpowiada Komisja Oceny Projektów (dalej KOP).

W przypadku, gdy wyznaczony pracownik IOK stwierdzi, że w danym wniosku są braki formalne lub oczywiste omyłki, w ciągu maksymalnie 14 dni od daty jego złożenia (a przed rozpoczęciem oceny formalnej), kontaktuje się wyłącznie drogą elektroniczną (za pośrednictwem SOWA) z wnioskodawcą, posługując się danymi teleadresowymi, które zostały wskazane w pkt. 2.8 wniosku o dofinansowanie, i informuje go o zidentyfikowanych uchybieniach. Wnioskodawca jest

¹⁸ Korektą oczywistej omyłki jest zmiana nie prowadząca do zmiany sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie.

zobowiązany do poprawienia / uzupełnienia wskazanych omyłek/braków i ponownego złożenia wymaganych dokumentów — w formie wskazanej przez IOK — w terminie nie krótszym niż 7 dni od daty wezwania o skorygowanie uchybień. Jeśli wnioskodawca nie dotrzyma tego terminu lub ponowna weryfikacja wniosku od strony poprawności przedłożonej dokumentacji pod względem formalnym¹⁹ wykaże, że wskazane uchybienia nie zostały usunięte, nie jest on dalej rozpatrywany.

Jeśli braki formalne lub oczywiste omyłki zostaną zauważone na późniejszych etapach oceny, IOK postępuje, jak na etapie weryfikacji formalnej.

Wnioski pozostawione bez rozpatrzenia pozostają w aktach IOK.

UWAGA!

Proszę zadbać o to, aby dane teleadresowe wnioskodawcy podawane we wniosku o dofinansowanie były aktualne (pkt. 2.6 – 2.8). Korespondencję pisemną MR przesyła na adres siedziby wskazany w pkt. 2.6 wniosku.

Jednocześnie proszę na bieżąco sprawdzać pocztę elektroniczną – informacja o konieczności uzupełnienia braków formalnych lub poprawy oczywistych omyłek zostanie przekazana wyłącznie za pośrednictwem SOWA, co oznacza, że wnioskodawca otrzyma powiadomienie na adres mailowy wskazany przy zakładaniu konta w tym systemie.

¹⁹ Jest przeprowadzana na takich samych zasadach jak pierwsza weryfikacja.

8 Procedura oceny i wyboru projektów do dofinansowania

8.1 Informacje ogólne

Za przeprowadzenie procedury oceny projektów przedstawionych we wnioskach o dofinansowanie i wskazanie tych, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu, odpowiada Komisja Oceny Projektów (KOP). Powołuje ją IOK i określa regulamin jej pracy. KOP musi składać się z co najmniej 3 członków dokonujących oceny projektów i przewodniczącego. Członkowie KOP są wybierani spośród pracowników IOK oraz ekspertów, o których mowa w art. 49 [ustawy wdrożeniowej](#), przy czym na przewodniczącego i zastępców przewodniczącego mianowani są pracownicy IOK.

Na każdym etapie oceny do składu KOP mogą być powoływane tylko takie osoby, które posiadają stosowny certyfikat do dokonywania oceny w ramach danej osi priorytetowej PO WER. Będzie on możliwy do uzyskania po ukończeniu obowiązkowego programu szkoleniowego, dostępnego online.

Przed rozpoczęciem każdego etapu procesu oceny, IOK przekazuje osobom powołanym do składu KOP z prawem dokonywania oceny projektów informacje dotyczące wymogów, które muszą spełniać projekty ubiegające się o dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu, w tym w szczególności informacje na temat procedury oceny oraz obowiązujących kryteriów wyboru projektów.

W pracach KOP w charakterze obserwatorów — bez prawa dokonywania oceny projektów — mogą uczestniczyć:

- przedstawiciele ministra/ministrów właściwego/właściwych ds. związanych tematycznie z zakresem konkursu (o ile zostaną zgłoszeni przez ministra bądź ministrów);
- przedstawiciele partnerów, o których mowa w art. 5 [rozporządzenia ogólnego](#), w tym w szczególności partnerów wchodzących w skład Komitetu Monitorującego (KM) (przy zachowaniu zasady bezstronności).

Przed rozpoczęciem oceny wniosków, każdy członek KOP podpisuje oświadczenie o bezstronności — w przypadku pracownika IOK, zgodne ze wzorem określonym w załączniku 9, a w przypadku eksperta, o którym mowa w art. 49 [ustawy wdrożeniowej](#), zgodne ze wzorem określonym w załączniku 10.

Ponadto, wszystkie osoby biorące udział w pracach KOP podpisują deklarację poufności — członkowie z prawem dokonywania oceny oraz przewodniczący i zastępca przewodniczącego, zgodną ze wzorem określonym w załączniku 11, a obserwatorzy, zgodną ze wzorem określonym w załączniku 12.

Każdy projekt, który pozytywnie przeszedł opisany w podrozdziale [7.3](#) etap uzupełniania i poprawiania odnośnego wniosku o dofinansowanie, jest oceniany pod kątem spełniania poszczególnych kryteriów wyboru projektów przez dwóch członków KOP, z wyłączeniem etapu oceny strategicznej (patrz podrozdział [8.4](#)). Są oni wybierani w drodze losowania. Jest ono przeprowadzane zgodnie z procedurami ustalonymi przez IOK w regulaminie pracy KOP, a jego wynik jest zapisywany w protokole z prac KOP.

Aby usprawnić proces dokonywania oceny projektów, IOK może podjąć decyzję o przeprowadzeniu jej całkowicie lub częściowo w trybie niestacjonarnym. W takim przypadku, IOK określa w regulaminie pracy KOP sposób organizacji pracy w trybie niestacjonarnym, a przebieg oceny jest odnotowywany w protokole z prac KOP.

Procedura oceny obejmuje następujące etapy:

1. ocena formalna (patrz [podrozdział 8.2](#)) w oparciu o wybrane kryteria dostępu i ogólne kryteria formalne;

do kolejnego etapu przechodzi każdy wniosek, który został oceniony pozytywnie pod kątem formalnym; wnioski ocenione negatywnie są odrzucane;

2. ocena merytoryczna (patrz [podrozdział 8.3](#)) w oparciu o wybrane kryteria dostępu, ogólne kryteria horyzontalne, ogólne kryteria merytoryczne, kryteria premiujące oraz negocjacje;

do kolejnego etapu przechodzą maksymalnie 3 projekty w ramach jednego obszaru wsparcia EFS, które zostaną pozytywnie ocenione pod kątem spełnienia (1) kryteriów dostępu, (2) ogólnych kryteriów merytorycznych oraz (3) uzyskają co najmniej 60 % punktów w każdej kategorii odnośnej oceny oraz najwyższą punktację;

3. ocena strategiczna w oparciu o kryteria strategiczne (patrz [podrozdział 8.4](#));

projekty są szeregowane pod kątem spełniania w najwyższym stopniu kryteriów oceny strategicznej;

4. rozstrzygnięcie konkursu przez IOK (patrz [podrozdział 8.4](#));

podjęta zostaje decyzja o przyznaniu dofinansowania najwyższej ocenionej / ocenianych pod kątem kryteriów strategicznych, projektu / projektów w ramach danego obszaru wsparcia EFS.

Po zakończeniu oceny formalnej i oceny merytorycznej, IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do następnego etapu, natomiast wynik oceny strategicznej ze wskazaniem projektów wybranych do dofinansowania jest publikowany na stronie IOK oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl i www.power.gov.pl.

8.2 Ocena formalna

Każdy projekt, który pozytywnie przeszedł etap weryfikacji formalnej wniosku o dofinansowanie (patrz [podrozdział 7.3](#)), jest podawany ocenie formalnej. Obejmuje ona sprawdzenie, czy wniosek spełnia ogólne kryteria formalne oraz wybrane kryteria dostępu.

Ocena formalna ma charakter „0–1” i dokonywana jest przy pomocy karty oceny formalnej, której wzór stanowi załącznik 8 do niniejszego regulaminu. Polega na:

1.	sprawdzeniu, czy wniosek został złożony w terminie	jeśli odpowiedź jest pozytywna, oceniający sprawdza wniosek pod kątem spełnienia pozostałych ogólnych kryteriów formalnych i kryteriów dostępu;	część A karty oceny formalnej
----	--	---	-------------------------------

	wyznaczonym w niniejszym regulaminie	jeśli odpowiedź jest negatywna, oceniający uzasadnia w karcie oceny swoją decyzję i wskazuje, że wniosek powinien zostać odrzucony, pozostając bez dalszej oceny;	część A i D karty oceny formalnej
2.	sprawdzeniu, czy projekt spełnienia pozostałe ogólne kryteria formalne oraz wybrane kryteria dostępu	jeśli przy każdym kryterium odpowiedź jest pozytywna, oceniający kieruje projekt do oceny merytorycznej;	część B, C i D karty oceny formalnej
		w każdym przypadku, gdy oceniający stwierdza, że dane kryterium nie zostało spełnione, wpisuje do karty oceny uzasadnienie, na jakiej podstawie podjął odnośną decyzję, i w podsumowaniu wskazuje, że projekt powinien zostać odrzucony pozostając bez dalszej oceny;	część B, C i D karty oceny formalnej

W przypadku, gdy występują rozbieżności w ocenie pomiędzy dwoma oceniającymi, przewodniczący KOP rozstrzyga tę kwestię lub wskazuje na inny sposób jej rozwiązania. Decyzja przewodniczącego jest dokumentowana w protokole z prac KOP.

W przypadku wniosków, które zostały ocenione pozytywnie na etapie uzupełniania i poprawiania (patrz podrozdział 7.3), ocena formalna powinna zostać dokonana nie później niż w ciągu 21 dni od daty zakończenia naboru wniosków, poza następującymi wyjątkami:

- występują rozbieżności w ocenie — termin może zostać wydłużony do 30 dni.
- liczba wniosków zakwalifikowanych do oceny formalnej jest większa niż 200 — w takiej sytuacji każda, kolejna dodatkowa pula licząca od 1 do 200 wniosków umożliwia wydłużenie terminu o maksymalnie 7 dni;
- liczba wniosków zakwalifikowanych do oceny formalnej jest większa niż 200 i dodatkowo występują rozbieżności w ocenie — termin może zostać wydłużony o kolejne 7 dni, ale niezależnie od liczby złożonych wniosków nie może być dłuższy niż 44 dni;

W przypadku wniosków, które podlegały procedurze uzupełniania lub poprawiania²⁰, termin dokonania oceny formalnej nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia złożenia przez wnioskodawcę stosownie skorygowanego wniosku o dofinansowanie. Może on zostać wydłużony do maksymalnie 30 dni, jeśli w ocenie wystąpią rozbieżności.

Wnioski pozytywnie ocenione w ramach oceny formalnej są przekazywane do oceny merytorycznej, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK. Wnioskodawca otrzymuje od IOK pismo o zarejestrowaniu wniosku w SL 2014 i nadaniu mu niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego

Wnioski, w przypadku których ocena formalna wykaże, że nie spełniają choćby jednego z ogólnych kryteriów formalnych lub kryteriów dostępu, są odrzucane — nie przechodzą do etapu oceny merytorycznej. IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o negatywnym wyniku oceny z pouczeniem, zgodnym z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#), o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

²⁰ Patrz podrozdział 7.3 niniejszego regulaminu.

8.2.1 Kryteria oceny formalnej

OGÓLNE KRYTERIA FORMALNE		Wskazówki dla wnioskodawców
1.	Czy wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu?	Patrz podrozdział 7.2 regulaminu.
2.	Czy wniosek opatrzony podpisem osoby uprawnionej / podpisami osób uprawnionych do złożenia wniosku złożono we właściwej instytucji?	Patrz podrozdział 7.2 regulaminu
3.	Czy wniosek wypełniono w języku polskim?	Patrz podrozdział 7.1 regulaminu.
4.	Czy wniosek złożono w formie wskazanej w regulaminie konkursu?	Patrz podrozdz.7.1 i 7.2 regulaminu.
5.	Czy wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w Wytucznych w zakresie kwalifikowalności ?	Patrz pkt 6.6, 8.3, 8.6 Wytucznych oraz pkt VII.4.2 <i>Instrukcji</i> .
6.	Czy wnioskodawca oraz partnerzy (o ile dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ?	Wnioskodawca i partner/rzy krajowi – Oświadczenie w części VIII wniosku. Partner/rzy ponadnarodowi – oświadczenie w liście intencyjnym.
7.	Czy wnioskodawca zgodnie ze SZOOP PO WER jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach właściwego Działania/Poddziałania PO WER?	Patrz rozdział 4 regulaminu.
8.	Czy w przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące 1) wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 33 ust. 2-4 ustawy wdrożeniowej (o ile dotyczy); 2) braku powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy wdrożeniowej oraz w SZOOP PO WER, pomiędzy podmiotami tworzącymi partnerstwo; 3) utworzenia albo zainicjowania partnerstwa w terminie zgodnym z SZOOP PO WER, tj. przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku o dofinansowanie?	Wnioskodawca i partner/rzy krajowi – Oświadczenie w części VIII wniosku. Partner/rzy ponadnarodowi – oświadczenie w liście intencyjnym.
9.	Czy wnioskodawca oraz partnerzy krajowi (o ile dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.) (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena formalno-merytoryczna wniosku w roku kalendarzowym, w którym wydatki są najwyższe?	Patrz pkt VII.4.3 (1) <i>Instrukcji</i>

UWAGA!

Projekty, które nie spełnią któregokolwiek z powyższych kryteriów formalnych są odrzucane.

KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY FORMALNEJ		
lp.	Brzmienie kryterium	Miejsce we wniosku o dofinansowanie
1.	<p>W projekcie przewidziane są 3 zasadnicze etapy jego realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – etap 1: opracowanie koncepcji akceleratora wraz z budową potencjału i koalicji w tym zakresie; – etap 2: przetestowanie koncepcji akceleratora, w tym wybór podmiotów, które wdrożą obligacje społeczne i ich wsparcie w tym procesie; – etap 3: sformułowanie rekomendacji co do dalszego finansowania obligacji społecznych z innych środków europejskich lub publicznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych. 	Całość wniosku, przede wszystkim 4.1
2.	We wniosku wskazano 1 obszar tematyczny, w ramach którego planowane jest zastosowanie obligacji społecznych. Wskazany obszar mieści się w zakresie interwencji EFS (zgodnie z przyjętym tematem).	3.1.1
3.	Wnioskodawca lub partner (jeżeli dotyczy) na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie posiada minimum 3-letnie doświadczenie łącznie: 1) w zarządzaniu lub wdrażaniu instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi, 2) we współpracy z podmiotem publicznym, w kompetencji którego leży rozwiązanie problemów mieszczących się w obszarze tematycznym, w ramach którego planowane jest zastosowanie obligacji społecznych.	4.3, część X
4.	<p>Wnioskodawca lub partner (jeżeli dotyczy) przewiduje powołanie interdyscyplinarnego zespołu osób o minimum 3-letnim doświadczeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zarządzaniu lub wdrażaniu instrumentów finansowych lub innych form pomocy finansowej podlegającej zwrotowi, – w pozyskiwaniu funduszy od inwestorów, – w temacie zdefiniowanym we wniosku jako obszar dla obligacji społecznych, – w określaniu efektów działań społecznych, ich mierników, analizy danych i wyceny usług, – w zakresie finansów publicznych. 	4.3, część X
5.	Wnioskodawca zobowiązał się we wniosku o dofinansowanie, że wypracowana przez niego koncepcja akceleratora obligacji społecznych będzie spełniała wymogi określone w regulaminie konkursu.	Opis założeń koncepcji
6.	Projekt trwa maksymalnie 48 miesięcy, w tym etap pierwszy trwa maksymalnie 9 miesięcy, a etap trzeci maksymalnie 2 miesiące.	1.7, Harmonogram, 4.1
7.	Wnioskodawca lub partner złożył nie więcej niż 1 wniosek o dofinansowanie projektu w konkursie, tj. występuje jako lider lub partner projektu tylko w jednym wniosku zgłoszonym do konkursu.	n/d

UWAGA!

Projekty, które nie spełnią któregokolwiek z powyższych kryteriów dostępu są odrzucane na etapie oceny formalnej.

8.3 Ocena merytoryczna

Każdy projekt, który pozytywnie przeszedł etap oceny formalnej, jest podawany ocenie merytorycznej. Obejmuje ona sprawdzenie, czy projekt spełnia wybrane kryteria dostępu, ogólne kryteria horyzontalne, ogólne kryteria merytoryczne oraz kryteria premiujące.

Termin dokonania oceny merytorycznej nie powinien być dłuższy niż:

- 60 dni od daty zakończenia oceny formalnej wszystkich projektów, które podlegały tej ocenie w ramach niniejszego konkursu, jeśli liczba projektów zakwalifikowanych do oceny merytorycznej wynosi nie więcej niż 200;
- 90 dni od daty zakończenia oceny formalnej wszystkich projektów, które jej w ramach niniejszego konkursu, jeśli liczba projektów zakwalifikowanych do oceny merytorycznej wynosi od 201 do 400;
- 120 dni od daty zakończenia oceny formalnej wszystkich projektów, które jej podlegały w ramach niniejszego konkursu, w każdym przypadku jeśli liczba projektów zakwalifikowanych do oceny merytorycznej przekracza 400.

Ocena merytoryczna dokonywana jest przy pomocy karty oceny merytorycznej, której wzór stanowi załącznik 9 do niniejszego regulaminu.

W przypadku gdy oceniający stwierdzi, że wniosek nie spełnia ogólnych kryteriów formalnych bądź kryteriów dostępu, które powinny zostać wychwycone na etapie oceny formalnej, ale na skutek przeoczenia tak się nie stało, ponownie kieruje go do oceny formalnej, odnotowując ten fakt w karcie oceny merytorycznej. Wniosek poddawany jest kolejny raz ocenie formalnej, zgodnie z procedurą przedstawioną w podrozdziale [8.2](#) regulaminu.

Jeśli nie zachodzi taki przypadek, projekt podlega ocenie merytorycznej, na którą składa się:

1.	sprawdzenie, czy projekt spełnia kryteria dostępu oceniane na etapie oceny merytorycznej;	jeśli odpowiedź jest pozytywna, oceniający przechodzi do oceny projektu pod kątem spełnienia ogólnych kryteriów horyzontalnych;	część B karty oceny
		jeśli odpowiedź jest negatywna, oceniający uzasadnia w karcie oceny swoją decyzję i wskazuje, że wniosek powinien zostać odrzucony, pozostając bez dalszej oceny;	części B i F karty oceny
2.	sprawdzenie, czy projekt spełnia ogólne kryteria horyzontalne;	jeśli odpowiedź jest pozytywna, oceniający przechodzi do oceny projektu pod kątem spełnienia ogólnych kryteriów merytorycznych	części C i F karty oceny
		jeśli oceniający uzna, że projekt warunkowo spełnia którekolwiek z odnośnych kryteriów, przechodzi do oceny pod kątem spełnienia ogólnych kryteriów merytorycznych; uzasadnienie swojej decyzji przedstawia	

		w części G karty, w polu zakres negocjacji, o ile projekt otrzyma bezwarunkowo minimum 60 % punktów w poszczególnych kategoriach oceny merytorycznej;	
		jeśli oceniający stwierdza, że którekolwiek z odnośnych kryteriów nie zostało spełnione, wpisuje do karty oceny uzasadnienie, na jakiej podstawie podjął odnośną decyzję, i wskazuje, że projekt powinien zostać odrzucony, pozostając bez dalszej oceny;	
3.	sprawdzenie, w jakim stopniu projekt spełnia ogólne kryteria merytoryczne;	jeśli oceniający przyzna projektowi przy każdym kryterium bezwarunkowo co najmniej 60 % punktów, kieruje go do negocjacji, co odpowiednio odnotowuje w karcie oceny, wskazując zakres negocjacji;	części D, F i G karty oceny
		jeśli projekt przy ocenie którejkolwiek kryterium otrzyma warunkowo daną liczbę punktów i uzyska w każdej kategorii oceny bezwarunkowo co najmniej 60 % punktów, oceniający kieruje go do negocjacji; uzasadnienie swojej decyzji przedstawia w części G karty, w polu zakres negocjacji;	
		jeśli oceniający przyzna projektowi przy ocenie którejkolwiek kryterium mniej niż 60 % punktów, nie rekomenduje go do dofinansowania;	
4.	negocjacje.		

8.3.1 Kryteria oceny merytorycznej

KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ		
Ocena polega na przypisaniu poszczególnym kryteriom wartości logicznych „tak” lub „nie”.		
Lp.	Brzmienie kryterium	Miejsce we wniosku o dofinansowanie
1.	<p>1. W pierwszym etapie projektu założono:</p> <p>a) opracowanie koncepcji akceleratora obligacji społecznych, wskazującej na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uszczegółowione względem zapisów wniosku o dofinansowanie problemy społeczne objęte obligacjami społecznymi, – schemat wdrażania obligacji społecznych, w tym m.in. podział odpowiedzialności za poszczególne procesy pomiędzy akceleratorem a podmiotem wdrażającym obligacje społeczne, – sposób przetestowania obligacji społecznych, w tym sposób dotarcia i wyboru podmiotów, które przetestują model, i metody wsparcia w przygotowaniu i wdrożeniu obligacji społecznych. <p>b) zbudowanie potencjału do wdrażania obligacji społecznych oraz koalicji na rzecz ich realizacji (w tym z zaangażowaniem 1) interesariuszy właściwych dla rozwiązania sprecyzowanych problemów, określenia efektów, ich mierników i</p>	4.1

	wyceny oraz 2) potencjalnych inwestorów);	
c)	zebranie i stworzenie bazy danych porównawczych właściwych dla rozwiązania sprecyzowanych problemów, w tym określenie standardów pomiaru.	

UWAGA!

Projekty, które nie spełnią któregokolwiek z powyższych kryteriów dostępu są odrzucane.

IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o negatywnym wyniku oceny z pouczeniem, zgodnym z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#), o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

OGÓLNE KRYTERIA HORYZONTALNE	
Ocena polega na udzieleniu odpowiedzi „tak”, albo „tak, ale warunkowo” — w tym przypadku oceniający musi uzasadnić swoją decyzję, albo „nie” na poniżej przedstawione pytania.	
Lp.	Brzmienie kryterium
1.	Czy projekt jest zgodny z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu ?
2.	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?*
3.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi właściwymi zasadami unijnymi (w tym zasadą równości szans i niedyskryminacji*, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasadą zrównoważonego rozwoju) oraz z prawodawstwem unijnym?
4.	Czy projekt jest zgodny ze SZOOP PO WER ?
5.	Czy projekt jest zgodny z właściwym celem szczegółowym PO WER?

* Oceniający jest zobowiązany traktować rozłącznie powyższe pytania. W związku tym, jeżeli projekt nie jest zgodny ze standardem minimum, nie oznacza to automatycznie zaznaczenia przez oceniającego odpowiedzi „NIE” na oba ww. pytania, a jedynie na to, bezpośrednio dotyczące zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn.

UWAGA!

Wnioski, w przypadku których rozstrzygnięcie odnośnie spełnienia ogólnych kryteriów horyzontalnych jest negatywne, są odrzucane.

IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o negatywnym wyniku oceny z pouczeniem, zgodnym z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#) o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

KRYTERIA MERYTORYCZNE

Ocena polega na przyznaniu bezwarunkowo lub warunkowo punktów z puli przypisanej do danego kryterium. Projekt może uzyskać maksymalnie 100 punktów. Ocena każdego kryterium przedstawiana jest w postaci liczb całkowitych (bez części ułamkowych). W przypadku bezwarunkowego przyznania mniejszej niż maksymalna liczby punktów za spełnianie danego kryterium merytorycznego, oceniający uzasadnia ocenę.

Lp.	Brzmienie kryterium	waga kryterium max/min 60%	Miejsce we wniosku o dofinansowanie
1.	Kompleksowość i trafność założeń proponowanej koncepcji akceleratora obligacji społecznych w odniesieniu do problemów i celu któremu akcelerator ma służyć.	20/12	3.1.1, 3.1.3, Opis założeń koncepcji
2.	Adekwatność, spójność i skuteczność zaplanowanych działań w odniesieniu do pierwszego etapu realizacji projektu.	20/12	4.1
3.	Adekwatność opisu potencjału społecznego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) do zakresu założeń projektu, w tym uzasadnienie dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) jest adekwatne do zakresu realizacji projektu, z uwzględnieniem dotychczasowej działalności wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) prowadzonej w obszarze wsparcia projektu.	20/12	Część X wniosku
4.	Sposób zaangażowania interesariuszy w proces tworzenia koncepcji i realizacji zadań, w tym zapewnienie partycypacyjności i trafność doboru tych podmiotów.	5/3	3.1.3
5.	Trafność analizy uwarunkowań zewnętrznych odnośnie do stanu prawa w zakresie wdrożenia obligacji społecznych, z uwzględnieniem zmian w prawie warunkujących ich skuteczną realizację oraz w zakresie ewentualnych innych uwarunkowań determinujących skuteczną realizację projektu.	5/3	3.2
6.	Zaangażowanie potencjału wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy), w tym w szczególności: – potencjału kadrowego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie); – potencjału technicznego, w tym sprzętowego i warunków lokalowych wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu; – zasobów finansowych, jakie wniesie do projektu wnioskodawca i partnerzy (o ile dotyczy).	15/9	4.3
7.	Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym: – kwalifikowalność wydatków, – niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów,	15/9	Część V wniosku

<ul style="list-style-type: none"> – racjonalność i efektywność wydatków projektu, – zgodność ze standardem i cenami rynkowymi określonymi w regulaminie konkursu. 		
--	--	--

UWAGA!

Aby w sposób prawidłowy i wyczerpujący opisać projekt we wniosku o dofinansowanie, obok zagłębienia się w niniejszy regulamin, należy także uważnie zapoznać się z Instrukcją, Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności oraz na bieżąco śledzić odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, dostępne pod adresem: <http://www.power.gov.pl>.

W przypadku, gdy występują rozbieżności w ocenie pomiędzy dwoma oceniającymi, przewodniczący KOP rozstrzyga tę kwestię lub wskazuje na inny sposób jej rozwiązania. Decyzja przewodniczącego jest dokumentowana w protokole z prac KOP.

Ostateczny wynik oceny jest ustalany zgodnie ze sposobem postępowania, przedstawionym dalej w [podrozdziale 8.2.3](#) niniejszego regulaminu.

IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o negatywnym wyniku oceny z pouczeniem, zgodnym z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#), o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

UWAGA!

W przypadku zidentyfikowania wniosków o dofinansowanie o tożsamej treści lub istotnych części wniosków o tożsamej treści w trakcie oceny merytorycznej lub na etapach oceny poprzedzających ocenę merytoryczną, IOK:

- przeprowadzi losowanie wniosków do oceny w sposób umożliwiający ocenę tożsamych wniosków lub tożsamych części wniosków przez tych samych oceniających członków KOP;
- ustali sposób oceny tożsamych wniosków lub tożsamych części wniosków polegający na nieprzyznaniu żadnemu z wniosków w trakcie oceny merytorycznej punktów (tj. ocenie „0”) za każdą z tożsamych części wniosków.

Kryterium premiujące

1. Oceniający sprawdza czy projekt spełnia kryterium premiujące obowiązujące w ramach niniejszego konkursu, o ile bezwarunkowo przyznał wnioskowi co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.
2. Ocena spełniania kryterium premiującego jest dokonywana poprzez przyznanie 0 punktów, jeśli projekt nie spełnia danego kryterium albo zdefiniowanej z góry liczby punktów równie wadze punktowej określonej we właściwym Rocznym Planie Działania, jeśli projekt spełnia to kryterium (2 pkt.).
3. Oceniający odnotowuje fakt spełnienia lub niespełnienia przez projekt kryterium premiującego na karcie oceny merytorycznej. W przypadku niespełnienia kryterium, oceniający uzasadnia swoją decyzję o uznaniu danego kryterium premiującego za niespełnione.

• KRYTERIUM PREMIUJĄCE		
Lp.	Brzmienie kryterium	waga kryterium
1.	Co najmniej jeden członek zespołu posiada doświadczenie w realizacji działań typu „płatność za rezultaty” („pay for success”).	2 pkt.

8.3.2 Negocjacje

Zakres negocjacji może dotyczyć:

- zmiany w budżecie projektu,
- zmian dotyczących zakresu merytorycznego projektu.

Niezależnie od tego, czy projekt jest kierowany do negocjacji na etapie weryfikacji kryteriów horyzontalnych czy na etapie weryfikacji kryteriów merytorycznych, zastosowanie mają poniższe zasady. Negocjacje:

- są przeprowadzane w odniesieniu do wszystkich projektów, które oceniający skierowali do negocjacji;
- są przeprowadzane przez pracowników IOK powołanych do składu KOP; mogą to być pracownicy IOK powołani do składu KOP, inni niż pracownicy IOK — członkowie KOP, którzy dokonywali oceny danego projektu;
- obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w wypełnionych przez nich kartach oceny;
- są przeprowadzane w formie pisemnej (w tym z wykorzystaniem elektronicznych kanałów komunikacji) lub ustnej (spotkanie obu stron negocjacji);
- z ich przebiegu sporządzany jest protokół ustaleń, który podpisują obie strony; zawiera on opis procesu negocjacji umożliwiający jego późniejsze odtworzenie;

Przebieg negocjacji jest opisywany w protokole z prac KOP.

8.3.3 Ustalanie wyników oceny merytorycznej

Oceniający przekazują niezwłocznie wypełnione karty oceny merytorycznej przewodniczącemu KOP lub innej osobie, którą on do tego upoważni.

Przewodniczący KOP lub osoba przez niego upoważniona dokonuje weryfikacji kart pod względem formalnym, a także sprawdza, czy wystąpiły rozbieżności w ocenie dokonanej przez osoby oceniające dany wniosek w zakresie spełniania kryteriów horyzontalnych oraz w odniesieniu do kwestii kierowania projektu do negocjacji. Jeśli wystąpią różnice, przewodniczący je rozstrzyga lub podejmuje decyzję o innym sposobie rozwiązania tego problemu. Podobnie, w przypadku gdy wystąpią rozbieżności co do zakresu negocjacji, jaki wskazali poszczególni oceniający w kartach oceny, przewodniczący je rozstrzyga lub podejmuje decyzję o innym sposobie ich rozstrzygnięcia. Wszystkie decyzje przewodniczącego są dokumentowane w protokole z prac KOP.

W przypadku wniosków, które zostały skierowane do negocjacji, IOK wysyła do właściwych wnioskodawców pismo informujące o możliwości ich podjęcia wraz z kopiami wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

Jeżeli w trakcie negocjacji do wniosku nie zostaną wprowadzone korekty, wskazane przez oceniających w kartach oceny projektu, lub KOP nie uzyska od wnioskodawcy uzasadnień dotyczących określonych zapisów we wniosku, które zgodnie z przekazanymi im kartami oceny wymagają wyjaśnienia, negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym. Oznacza to, że dane kryterium horyzontalne, które zostało warunkowo uznane za spełnione jest niespełnione lub została przyznana mniejsza liczba punktów w odniesieniu do tych ogólnych kryteriów merytorycznych, które oceniający zakwestionowali, zgodnie z kartą oceny.

Po zakończeniu negocjacji, przewodniczący KOP albo osoba przez niego upoważniona oblicza średnią arytmetyczną punktów przyznanych za ogólne kryteria merytoryczne. Wynik podawany jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. Maksymalna możliwa do uzyskania średnia liczba punktów za spełnianie kryteriów merytorycznych wynosi 100.

Sposób ustalania wyników oceny merytorycznej:

Wariant	metoda postępowania
(1) jeśli wniosek jest kierowany do negocjacji tylko przez jednego oceniającego	wynik jest średnią arytmetyczną wyliczaną z sumy punktów, które wniosek uzyskał w wyniku negocjacji oraz punktów przyznanych przez drugiego oceniającego, który nie skierował projektu do negocjacji;
(2) jeśli wniosek uzyskał od obu oceniających co najmniej 60% punktów za spełnienie poszczególnych kryteriów oceny merytorycznej i różnica w ogólnej liczbie przyznanych przez nich punktów jest mniejsza niż 30 punktów	wynik jest średnią arytmetyczną z sumy punktów, które wniosek uzyskał za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych od obu oceniających, z uwzględnieniem ew. premii punktowej przyznanej projektowi za spełnienie kryterium premiującego przez oceniających;
(3) jeśli wniosek uzyskał od obu oceniających mniej niż 60 % z maksymalnej puli punktów możliwych do przyznania	wynik jest średnią arytmetyczną z sumy punktów, które wniosek uzyskał za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych od obu oceniających;
(4) jeśli wniosek od jednego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnienie poszczególnych kryteriów oceny merytorycznej i został przez niego rekomendowany do dofinansowania, a drugi oceniający przyznał mniej niż 60% punktów przy choćby jednym kryterium i nie został przez niego rekomendowany do dofinansowania	wniosek jest kierowany do dodatkowej (trzeciej) oceny; jest ona przeprowadzana przed skierowaniem projektu do ewentualnych negocjacji; trzeci oceniający wybierany w drodze losowania
(5) jeśli wniosek uzyskał od obydwu oceniających bezwarunkowo co najmniej 60% punktów za spełnienie poszczególnych kryteriów oceny merytorycznej i różnica w ogólnej liczbie	jw.

przyznanych przez nich punktów wynosi co najmniej 30 punktów	
--	--

W przypadku dokonywania oceny projektu przez trzeciego oceniającego w wyniku wariantu IV ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi:

- średnia arytmetyczna punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest zbieżna z oceną trzeciego oceniającego, co do decyzji w sprawie rekomendowania wniosku do dofinansowania

oraz

- premia punktowa przyznana projektowi za spełnienie kryterium premiującego, o ile wniosek od każdego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej. Przez oceniających rozumie się w tym przypadku trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch wcześniej oceniających, którego ocena co do decyzji rekomendowania wniosku do dofinansowania była zbieżna z oceną trzeciego oceniającego.

W przypadku dokonywania oceny wniosku projektu przez trzeciego oceniającego w wyniku wariantu V ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi:

- średnia arytmetyczna punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego

oraz

- premia punktowa przyznana projektowi za spełnienie kryterium premiującego, o ile wniosek od każdego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej. Przez oceniających rozumie się w tym przypadku trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch wcześniej oceniających, którego ocena była liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego.

Jeżeli różnice między liczbą punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego a liczbami punktów przyznanymi przez każdego z dwóch oceniających są jednakowe, ostateczny wynik oceny formalno-merytorycznej stanowi:

- średnia arytmetyczna punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z oceny tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów

oraz

- premia punktowa przyznana projektowi za spełnienie kryterium premiującego, o ile wniosek od każdego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej. Przez oceniających rozumie się w tym przypadku trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch wcześniej oceniających, który przyznał projektowi większą liczbę punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.

W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów premiujących między trzecim oceniającym a:

- oceniającym, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego

a

- tym z dwóch oceniających, który przyznał projektowi większą liczbę punktów

przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen spełnienia przez projekt kryteriów premiujących jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

Po przeanalizowaniu kart oceny i obliczeniu, w oparciu o ww. zasady, liczby punktów przyznanych poszczególnym projektom, KOP przygotowuje listę wszystkich wniosków o dofinansowanie, które podlegały ocenie, szeregując je w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów.

Ww. listy wskazują, które projekty:

- kwalifikują się do etapu oceny strategicznej — maksymalnie 3 projekty odnoszących się do danego obszaru, które zostały pozytywnie ocenione, tj. uzyskały co najmniej 60 % punktów za spełnienie każdego kryterium merytorycznego i otrzymały najwyższą punktację;
- nie kwalifikują się do etapu oceny strategicznej, mimo że zostały pozytywnie ocenione, ale uzyskały niewystarczającą liczbę punktów i nie zostaną wybrane do dofinansowania;
- zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 53 ust. 2 [ustawy wdrożeniowej](#) i nie zostaną wybrane do dofinansowania.

W przypadku projektów, o których mowa w dwóch ostatnich ww. punktach, IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o odrzuceniu złożonych przez nich wniosków o dofinansowanie z dalszego udziału w konkursie, wskazując z jakiego powodu i pouczając zgodnie z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#) o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

8.4 Ocena strategiczna i rozstrzygnięcie konkursu

Przedmiotem oceny strategicznej będą maksymalnie 3 projekty odnoszące się do danego obszaru tematycznego, które uzyskają najwyższą punktację podczas oceny merytorycznej.

Projekty zostaną poddane analizie porównawczej i uszeregowane pod kątem spełniania w najwyższym stopniu następującego kryterium:

1. Wnioskodawca lub partner (jeśli dotyczy) dysponuje potencjałem, w tym instytucjonalnym i kadrowym, który w największym stopniu gwarantuje skuteczną realizację zadań akceleratora obligacji społecznych. W ramach oceny, panel ekspertów będzie rozpatrywał łącznie informacje przedstawione we wnioskach o dofinansowanie i wszystkich jego załącznikach, pod kątem:
 - zdolności wnioskodawcy i partnerów (jeśli dotyczy) do zbudowania koalicji z udziałem różnych podmiotów właściwych we wszystkich aspektach skutecznego wdrażania obligacji społecznych;
 - możliwości pozyskania inwestorów lub wsparcia podmiotów realizujących obligacje społeczne w tym zakresie;
 - doświadczenia w definiowaniu efektów, ich mierników i wyceny
 - potencjału do wdrożenia planowanej koncepcji akceleratora w etapie drugim projektu.

Obszary zostaną zidentyfikowane przez IOK lub Grupę Sterującą (poza projektami) na podstawie przeglądu zgłoszonych do konkursu projektów i zakomunikowane wnioskodawcom poprzez zamieszczenie na stronie www.power.gov.pl stosownej informacji.

Ocena strategiczna dokonywana jest przy pomocy karty oceny strategicznej, której wzór stanowi załącznik 8 do niniejszego regulaminu. Polega na przyznaniu za kryterium strategiczne wartości logicznej (od wartości „1” do wartości „n”, gdzie n to liczba projektów podlegających ocenie strategicznej), która wyznacza stopień spełnienia kryterium oraz warunkuje możliwość uzyskania dofinansowania. Projekt, który uzyska najniższą wartość logiczną, spełnia w największym stopniu kryterium strategiczne, a projekt, który uzyska najwyższą wartość logiczną, spełnia kryterium strategiczne w najmniejszym stopniu.

Za przeprowadzenie oceny strategicznej odpowiada panel członków KOP, który jest powoływany w ramach KOP przez IOK. Składa się z co najmniej 5 członków oraz przewodniczącego, który kieruje pracami panelu i może wyznaczyć swojego zastępcę. Funkcję przewodniczącego pełni pracownik IOK. Może to być ta sama osoba, która pełniła funkcję przewodniczącego KOP na wcześniejszych etapach oceny. Jeżeli członków panelu jest więcej niż 5, ich liczba musi być nieparzysta.

Członkowie panelu są wybierani spośród pracowników IOK oraz ekspertów, o których mowa w art. 49 [ustawy wdrożeniowej](#), przy czym ci ostatni muszą stanowić co najmniej 50 % jego składu. Na funkcję eksperta mogą zostać powołani w szczególności partnerzy, o których mowa w art. 5 [rozporządzenia ogólnego](#), zaangażowani we wdrażanie PO WER, wskazani przez członków KM, o ile spełniają warunki określone w ww. art. 49 [ustawy wdrożeniowej](#). Wszyscy członkowie panelu członków KOP, również przewodniczący, mają prawo do dokonywania oceny strategicznej wniosków.

IZ może zdecydować, że osoby powołane do składu panelu członków KOP, w tym przewodniczący, jeśli jest to inna osoba niż ta, która pełniła funkcję przewodniczącego KOP na wcześniejszych etapach oceny, mają obowiązek przejścia innego programu szkoleniowego niż ten, wskazany w podrozdziale [8.1](#) niniejszego regulaminu.

Panel członków KOP odbywa się zgodnie z regulaminem pracy KOP. W ramach jednego posiedzenia panelu członków KOP może być zorganizowanych kilka spotkań. Pierwsze posiedzenie musi być zwołane nie później niż 14 dni od zakończenia oceny merytorycznej wszystkich projektów biorących udział w konkursie, a swoje prace panel powinien zamknąć w ciągu 30 dni od daty powołania jego członków. Za datę zamknięcia prac panelu członków KOP uznaje się dzień, w którym karty oceny wszystkich projektów podlegających ocenie strategicznej zostają zatwierdzone.

Panel członków KOP podejmuje decyzje zwykłą większością głosów. W głosowaniu biorą udział członkowie panelu członków KOP oraz jego przewodniczący w obecności co najmniej 4/5 składu panelu. W przypadku gdy wynik głosowania nie pozwala na podjęcie decyzji, ostateczną decyzję podejmuje jego przewodniczący.

IOK, na wniosek panelu członków KOP, może zdecydować o zorganizowaniu spotkań z wnioskodawcami, podczas których członkowie panelu mogą uzyskać dodatkowe wyjaśnienia dotyczące ocenianych projektów. Takie spotkania odbywają się na posiedzeniu panelu członków KOP. Jeśli IOK podejmie decyzję o organizacji ww. spotkań, muszą one zostać przeprowadzone indywidualnie ze wszystkimi wnioskodawcami, którzy wyrażają wolę uczestnictwa w takim spotkaniu i ich projekty podlegają ocenie strategicznej.

Ocena strategiczna dokonana przez panel członków KOP musi być uzasadniona. Uzasadnienie jest przedstawiane w karcie oceny strategicznej.

Po zakończeniu oceny merytorycznej KOP przygotowuje dla każdego obszaru listę projektów, o której mowa w art. 44 ust. 4 [ustawy wdrożeniowej](#).

IOK rozstrzyga konkurs, zatwierdzając ww. listę.

Po rozstrzygnięciu konkursu, IOK niezwłocznie zawiadamia na piśmie właściwych wnioskodawców o zakończeniu oceny ich projektu i jej wyniku. Może on być pozytywny, co oznacza, że projekt został wybrany do dofinansowania albo negatywny, co oznacza, że projekt nie został wybrany do dofinansowania. W takim przypadku w ww. piśmie zamieszczane jest pouczenie, zgodne z art. 46 ust. 5 [ustawy wdrożeniowej](#), o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto, do pisma IOK załącza kopię wypełnionej karty oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących.

8.5 Procedura odwoławcza

Procedura odwoławcza jest uregulowana w rozdziale 15 [ustawy wdrożeniowej](#). Zgodnie z jego zapisami, wnioskodawcom, których projekty są ocenione negatywnie, tj.:

- nie mogły przejść do kolejnego etapu oceny lub zostać wybrane do dofinansowania ze względu na to, że nie spełniły ww. kryteriów wyboru lub nie uzyskały minimalnej wymaganej liczby punktów,
- nie zostały wybrane do dofinansowania, mimo że uzyskały wymaganą liczbę punktów i spełniły ww. kryteria wyboru, ze względu na niewystarczającą alokację przewidzianą na niniejszy konkurs,

przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełniania ww. kryteriów wyboru. W drugim z ww. przypadków, sam fakt, że alokacja nie wystarczyła na dofinansowanie projektu, nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Protest może dotyczyć każdego ze wskazanych w pkt. 8 etapów oceny projektu, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych) i jest rozpatrywany przez IZ. Należy go wnieść na piśmie, w terminie 14 dni od doręczenia informacji o negatywnym wyniku oceny, za pośrednictwem IOK — na adres siedziby:

**Ministerstwo Rozwoju,
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego,
Plac Trzech Krzyży, 00–507 Warszawa,**

jeśli jest wysyłany drogą pocztową lub przez kuriera. W przypadku gdy składany jest osobiście należy go dostarczyć do Kancelarii Ogólnej MR, która mieści się pod tym samym adresem (zastosowanie ma art. 41 kpa)²¹.

Protest musi zawierać następujące informacje:

- a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu — jest nią IZ;
- b) oznaczenie wnioskodawcy;
- c) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
- d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;

²¹ W zakresie doręczeń i ustalania terminów w procedurze odwoławczej zgodnie z art. 67 ustawy zastosowanie mają rozdziały 8 i 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 poz. 267, dalej: kpa).

- e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- f) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

Jeśli wymagania określone w podpunktach a–c i f nie zostaną spełnione lub wystąpią oczywiste pomyłki, IZ wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia lub poprawienia protestu w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie do uzupełnienia protestu, wstrzymuje bieg 30 dniowego terminu, jaki przysługuje IZ na jego rozpatrzenie.

IZ ponownie weryfikuje uzupełniony/poprawiony protest. W przypadku stwierdzenia, że wpłynął on po terminie lub nie został właściwie skorygowany, pozostawiany jest bez rozpatrzenia. Ponadto, nie podlega rozpatrzeniu protest, który został wniesiony:

- a) po terminie 14 dni, o którym mowa w art. 54 ust 1 [ustawy wdrożeniowej](#),
- b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
- c) bez spełnienia wymogów określonych w art. 54 ust. 2 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, tj. taki, który nie zawiera wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- d) kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, o której mowa w art. 66 ust. 2 [ustawy wdrożeniowej](#), została wyczerpana.

Jak wspomniano powyżej, IZ rozpatruje protest **w terminie 30 dni kalendarzowych** od dnia jego otrzymania (decyduje data wpływu do IZ). W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym IZ informuje wnioskodawcę na piśmie. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni od dnia jego otrzymania.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej nadawane są na adres korespondencyjny przedstawiony w pkt 2.6 wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku zmiany niniejszego adresu wnioskodawca powinien poinformować o tym fakcie IZ²².

Podczas rozpatrywania protestu sprawdzana jest zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub/oraz w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez wnioskodawcę.

W wyniku rozpatrzenia protestu IZ może:

- a) uwzględnić protest — w takim przypadku, kieruje projekt do właściwego etapu oceny albo umieszcza go na liście projektów wybranych do dofinansowania,
- b) nie uwzględnić protestu — w takim przypadku, informuje odnośnie wnioskodawcę o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Wnioskodawca jest informowany przez IZ na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem.

²² zastosowanie ma art. 41 kpa.

Prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego przysługuje wnioskodawcy w przypadkach: nieuwzględnienia protestu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia. Musi być ona złożona **w terminie 14 dni** od dnia otrzymania informacji o wyniku rozpatrzenia protestu. Do skargi należy dołączyć kompletną dokumentację w sprawie, obejmującą wniosek o dofinansowanie wraz z informacją o wynikach oceny projektu, kopie wniesionych środków odwoławczych oraz informacji o wyniku procedury odwoławczej. Skarga podlega wpisowi stałemu.

Sąd rozstrzyga sprawę **w terminie 30 dni** od dnia wniesienia.

Nie podlega rozpatrzeniu skarga:

- a) wniesiona po terminie;
- b) niekompletna;
- c) wniesiona bez uiszczenia opłaty sądowej w terminie.

W wyniku rozpatrzenia skargi sąd może:

- a) uwzględnić skargę, stwierdzając, że:
 - ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo, przekazując jednocześnie sprawę do ponownego rozpatrzenia przez IZ;
 - pozostawienie protestu bez rozpatrzenia było nieuzasadnione, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia przez IZ;
- b) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia;
- c) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

IZ w terminie 30 dni kalendarzowych od daty wpływu informacji o uwzględnieniu skargi przez sąd administracyjny przeprowadza proces ponownego rozpatrzenia sprawy i informuje wnioskodawcę o jego wynikach.

Od wyroku sądu administracyjnego przysługuje możliwość wniesienia skargi kasacyjnej (wraz z kompletną dokumentacją) do Naczelnego Sądu Administracyjnego zarówno przez wnioskodawcę jak i IZ. Musi być ona złożona **w terminie 14 dni** od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Skarga jest rozpatrywana **w terminie 30 dni** od dnia jej wniesienia.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

W przypadku gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania:

- a) IZ pozostawia go bez rozpatrzenia, informując o tym na piśmie wnioskodawcę, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach opisanych powyżej;
- b) sąd, uwzględniając skargę, stwierdza tylko, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i nie przekazuje sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Do procedury odwoławczej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów.

W zakresie nieuregulowanym do postępowania przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r.](#) Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi określone dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4, z wyłączeniem art. 52–55, art. 61 § 3–6, art. 115–122, art. 146, art. 150 i art. 152 ustawy.

9 Warunki przekazania dofinansowania

1. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie wnioskodawca zobowiązany zostanie do dostarczenia:

- wniosku w wersji papierowej podpisanego przez osoby upoważnione wraz z załącznikami;
- oświadczenia w zakresie tego, że umowa / porozumienie o partnerstwie zostało podpisane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu;
- dokumentacji dotyczącej wyboru partnera w otwartym naborze, celem potwierdzenia spełnienia wymogów wynikających z art. 33 ustawy wdrożeniowej (dotyczy podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych).

2. Ponadto IOK weryfikuje:

- w Ministerstwie Finansów, czy wnioskodawca, z którym planowane jest zawarcie umowy, oraz partnerzy nie podlegają wykluczeniu na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych;
- w Krajowym Rejestrze Karnym (KRK) pod względem braku skazania wnioskodawcy oraz partnerów prawomocnym wyrokiem za zatrudnianie cudzoziemców niezgodnie z ustawą z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom oraz pod względem zgodności art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- na podstawie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz z Krajowego Rejestru Sądowego, czy w partnerstwie nie zachodzą powiązania osobowe lub kapitałowe.

3. Ponadto wnioskodawca zobowiązany zostanie do dostarczenia następujących załączników do umowy:

- pełnomocnictwa osób reprezentujących strony, a w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie również pełnomocnictwa dla wnioskodawcy od każdego partnera w projekcie do podpisania w jego imieniu i na jego rzecz umowy o dofinansowanie;
- oświadczenia o kwalifikowalności podatku od towarów i usług VAT;
- harmonogramu płatności, sporządzonego w uzgodnieniu z IZ PO WER;
- wniosków o nadanie/zmianę/wycofanie dostępu dla osoby uprawnionej w ramach SL 2014.

4. Po dokonaniu weryfikacji, IZ przygotowuje stosowną umowę (patrz załącznik 15) i strony ją podpisują.

9.1 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest składany przez wnioskodawcę, nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy o dofinansowanie, weksel in blanco wraz z umową wekslową (złożenie zabezpieczenia jest warunkiem otrzymania transzy dofinansowania).

Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek wnioskodawcy po ostatecznym rozliczeniu umowy oraz — jeśli dotyczy — zwrocie środków niewykorzystanych przez wnioskodawcę.

W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sądowno-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub w przypadku prowadzenia egzekucji administracyjnej zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy może nastąpić po zakończeniu postępowania i, jeśli takie było jego ustalenie, odzyskaniu środków.

Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy **jako koszt pośredni** stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

9.2 Płatności

Dofinansowanie projektu jest wypłacane w formie zaliczki w wysokości określonej w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie. Wnioskodawca sporządza harmonogram płatności w porozumieniu z IOK i przekazuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego SL 2014.

Harmonogram płatności może podlegać aktualizacji. Aktualizacja ta jest skuteczna, pod warunkiem akceptacji przez IOK i nie wymaga formy aneksu do umowy. IOK akceptuje lub odrzuca zmianę harmonogramu płatności w SL 2014 w terminie 10 dni roboczych od jej otrzymania.

Transza dofinansowania jest przekazywana na wyodrębniony dla projektu rachunek bankowy wnioskodawcy, wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Pierwsza transza dofinansowania jest przekazywana w wysokości określonej w pierwszym wniosku o płatność w terminie 10 dni roboczych od dnia zatwierdzenia pierwszego wniosku o płatność, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.

Kolejne transze - IOK zobowiązuje się do przekazania BGK zlecenia płatności w terminie do 10 dni roboczych od zweryfikowania wniosku o płatność.

IOK informuje wnioskodawcę, z wykorzystaniem SL 2014 lub pisemnie, jeżeli z powodów technicznych nie będzie to możliwe za pośrednictwem SL 2014, o zawieszeniu biegu terminu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.

9.3 Rozliczanie wydatków

Wnioskodawca jest zobowiązany do rozliczania otrzymanego dofinansowania zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie i [Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków](#).

9.4 Prawa autorskie

Uregulowania dotyczące praw autorskich mają przede wszystkim na celu zapewnienie możliwie najszerszego nieodpłatnego dostępu do utworów, które zostaną wypracowanych w projektach finansowanych ze środków POWER, wybranych do dofinansowania w ramach konkursu. Bowiern, każdy zainteresowany podmiot powinien mieć dostęp do innowacyjnych rozwiązań, wytworzonych ze środków EFS i budżetu państwa, a co za tym idzie możliwość wykorzystania ich na możliwie szerokich polach eksploatacji.

Po stronie beneficjenta leży obowiązek zapewnienia sobie posiadania wyłącznych, nieograniczonych autorskich praw majątkowych do utworów wypracowanych w ramach realizowanego projektu, tak aby po przeniesieniu tych praw na IZ było możliwe ich dalsze upowszechnianie na jak największą skalę.

Z tego powodu po wypracowaniu utworu, beneficjent na **wezwanie** IZ zobowiązuje się do zawarcia odrębnej umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach projektu (patrz par. 25 umowy o dofinansowanie projektu) IZ indywidualnie decyduje o wystąpieniu z wezwaniem do zawarcia niniejszej umowy.

W przypadku, gdy pomiędzy beneficjentem a IZ zostanie zawarta umowa przeniesienia praw autorskich, możliwe jest udzielenie beneficjentowi **licencji** na korzystanie z utworu, który jest jej przedmiotem. Licencja może zezwalać na tworzenie opracowań utworu wypracowanego w ramach projektu i ich komercyjne wykorzystanie (takie jak np. aktualizowanie i utrzymywanie platformy e-learningowej z własnych środków i pobieranie opłat za jej wykorzystanie przez inne podmioty). Wszystkie działania podjęte przy sporządzaniu stosownej licencji powinny być ukierunkowane ze względu na cel ogólny, wskazany powyżej.

Jeżeli po zakończeniu projektu nie jest możliwe udostępnienie utworu w pełnej formie z powodu obciążeń finansowych (np. związanych z koniecznością ponoszenia kosztów udostępnienia serwera, na której znajdowała się platforma e-learningowa, należy zapewnić dostęp do utworu w możliwie najszerszy sposób.

Katalog pól eksploatacji danego utworu albo grupy utworów będzie określany indywidualnie dla danego projektu w zależności od jego profilu.

IZ dołoży wszelkich starań, aby wypracowany w ramach projektu utwory w swojej pełnej wersji były udostępniane nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym podmiotom.

III. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Regulamin konkursu może ulegać zmianom.

W przypadku zmiany regulaminu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o zmianie regulaminu, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.

Konkurs może zostać anulowany w następujących przypadkach:

- niewyłonienie kandydatów na ekspertów lub ekspertów niezbędnych do oceny wniosków,
- ogłoszenie aktów prawnych lub wytycznych horyzontalnych w istotny sposób sprzecznych z postanowieniami niniejszego regulaminu.

IV. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 – Wzór wniosku o dofinansowanie projektu

Załącznik 2 – Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie

- Załącznik 3 – Wzór opisu założeń koncepcji
- Załącznik 4 – Minimalny zakres *listu intencyjnego*
- Załącznik 5 – Wykaz maksymalnych stawek w zakresie niektórych wydatków finansowanych w ramach PO WER
- Załącznik 6 – Wzór karty oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego w ramach PO WER
- Załącznik 7 – Wzór karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego o charakterze innowacyjnym w ramach PO WER
- Załącznik 8 – Wzór karty oceny strategicznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego w ramach PO WER
- Załącznik 9 – Wzór oświadczenia pracownika IOK o bezstronności
- Załącznik 10 – Wzór oświadczenia eksperta o bezstronności
- Załącznik 11 – Wzór deklaracji poufności dla członka KOP z prawem dokonywania oceny
- Załącznik 12 – Wzór deklaracji poufności dla obserwatora uczestniczącego w pracach KOP
- Załącznik 13 – Wzór umowy o dofinansowanie projektu
- Załącznik 14 – Minimalny zakres umowy o współpracy ponadnarodowej
- Załącznik 15 – Materiały OECD na temat SIB
- Załącznik 16 – Procedura weryfikacji po zakończeniu realizacji poszczególnych etapów projektu
- [Załącznik 17 – Wzór karty weryfikacji poprawności wniosku](#)